

ကမ္ဘာ့ငြိမ်းချမ်းရေးမိသုကာ

ဦးသန့်

တက္ကသိုလ်စိန့်တင်

၇။ ဘာသာပြန်ဆရာ ဦးသန့်

၁၉၃၀-ပြည့်နှစ်ဆီမှစ၍ မြန်မာစာပေလောကတွင် ဘာသာပြန်စာပေများ ခေတ်စားစပြုလာသည်။ ထိုခေတ်က မြန်မာစာဖတ်ပရိသတ်များ၊ ဘာသာပြန် စာပေများနှင့် ရင်းနှီးကျွမ်းဝင်မှုရှိစေရန် နာမည်ရ စာရေးဆရာများ ပါဝင်ရေးသား သော ဂန္ထလောကမဂ္ဂဇင်းက အထူးကြိုးစားဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ဆရာဇော်ဂျီ ၏ မဟာဆန်ချင်သူ ပြဇာတ်ကို ဂန္ထလောကမဂ္ဂဇင်းတွင် အခန်းဆက် ထည့်သွင်းဖော်ပြခဲ့သည်။ ထိုပြဇာတ်မှာ နာမည်ကျော် ပြင်သစ် စာရေးဆရာကြီး တစ်ဦး၏ စာပေကို မြန်မာပုံစံသွင်း၍ ဆရာဇော်ဂျီက ခပ်ပြောင်ပြောင် ကလေး ရေးချထားသော ပြဇာတ်ဖြစ်သည်။ အလားတူပင် ဒေါက်တာ ဂုဏ်လျောင်စသော စာရေးဆရာများကလည်း ဂန္ထလောကတွင် ဘာသာပြန် ရေးကြသည်။

ညိုမြ၊ သိပ္ပံမောင်ဝ စသော နာမည်ရ စာရေးဆရာများကလည်း ကောင်းနိုးရာရာ နိုင်ငံခြားစာပေအချို့ကို ဂန္ထလောကမဂ္ဂဇင်းအတွက် မြန်မာ ပြန်ပေးကြလေသည်။

ဂန္ထလောကသည် ထိုမျှနှင့် မကျေနပ် မရောင့်ရဲ။ မြန်မာစာဖတ် ပရိသတ်များ၊ ဘာသာပြန်စာပေများ၏ အရသာကို ထို့ထက် ပိုမိုရင်းနှီးစေလို သော ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် ဂန္ထလောကတွင် ဘာသာပြန်ပြိုင်ပွဲတစ်ရပ် ဖွင့်လှစ် ပေးခဲ့သည်။ အောက်တွင် ဖော်ပြထားသော “စလေအညာက ပြေဆရာ အကြောင်း” ကဗျာမှာ ဘာသာပြန်ဆရာ ဦးသန့်၏လက်ရာဖြစ်သည်။ နာမည်ကျော် အင်္ဂလိပ်ကဗျာဆရာတစ်ဦးဖြစ်သော (Robert Browning) ၏ (The piedpiper of Hamelin) ကဗျာရှည်ကြီးကို ဦးသန့်က မြန်မာ လို ဆီလျော်အောင် ပြန်ဆို၍ ကဗျာအသွားအတိုင်း သီကုံးရေးသားထားသည်။

ဤကဗျာမှာ ဂန္ထလောကမဂ္ဂဇင်း၏ ဘာသာပြန်ပိုင်ပွဲတွင် ပထမဆုံး
 ကဗျာ ဖြစ်လေသည်။ ကဗျာမှာ အင်္ဂလိပ်ကဗျာကို ဘာသာပြန်သည်ဆို
 မျှဖြင့် မူလဇာတ်လမ်း၊ ဇာတ်သွားအတိုင်း သီဖွဲ့ရေးသားထားခြင်း မဟုတ်ပေ။
 မြန်မာစာပေတွင် ဦးသန့်မည်မျှ ကဗျာမကျင့်နှံ့စပ်သည်ကို သူ၏ ဘာသာပြန်
 ချက်ကို ကြည့်၍ သိသာရသည်။

ဦးသန့်သည် မြန်မာစကားလုံး ကြွယ်ဝသူဖြစ်သည်။ ပေါရာဇ
 စကားလုံးများလည်း အတော်ပင် ပြည့်ပြည့်ဝဝ လေ့လာမှတ်သားထားသူ
 ဖြစ်သည်။ ထိုအချက်ကို သူ၏ ဘာသာပြန်ကဗျာ၌ ဝေါဟာရနှင့် ပေါရာဇ
 စကားလုံးများ ပြည့်ပြည့်စုံစုံ ဖောဖောသီသီ ထည့်သွင်းရေးသားထားသည်ကို
 ဖတ်ရှုရခြင်းဖြင့် သိရပေသည်။ ဦးသန့်၏ ဘာသာပြန်ကဗျာမှာ သူ့ခေတ်
 သူ့ပရိသတ်နှင့်ဆိုလျှင် များစွာအောင်မြင်ခဲ့သော ဘာသာပြန်စာပေဟု ဆို
 မည်ဖြစ်သည်။ ဦးသန့်၏ ဘာသာပြန်ကဗျာကို လူကြိုက်များခဲ့ကြသည်။
 အင်္ဂလိပ်ကဗျာ ကဗျာဆရာ၏ဇာတ်လမ်းကို မြန်မာသဘာဝနှင့် လျော်ညီ
 အောင် အညာစလေမြို့ကို နောက်ခံထား၍ ရေးဖွဲ့ထားခြင်းကပင် မြန်မာ
 စာဖတ်ပရိသတ်အဖို့ သူ၏ ဘာသာပြန်စာပေကို နှစ်သက်မြတ်နိုးစရာ
 ဖြစ်ခဲ့ရပေသည်။

စလေအညာက ပြောဆရာအကြောင်း

ဦးသန့် ဘာသာပြန်ဆို သီကုံးသည်

(၁) အတီရှေးခါ၊ နှစ်ငါးရာက၊ ရွှေညာစခန်း၊
 ဧရာကမ်း၌၊ လွန်ဆန်းတင့်တယ်၊ နေချင်ဘွယ်သား၊ မည်ဝယ်
 သညာ၊ စလေရွာဟု၊ လူလာလူသွား၊ မြဲစည်ကားသည်၊
 တပါးရွာထူး၊ ရှိ၏ဘူးရှင့်၊ ပျော်မြူးရွှင်ပျောင်း၊ နေဖို့ကောင်း
 လည်း၊ အကြောင်းမသင့်၊ အခွင့်မသာ၊ အခါမဆိုက်၊ အခိုက်
 မကြုံ၊ ကံဆိုးဆုံ၍၊ ပုံယင်ပျားလင့်၊ ကြွက်ဘေးသင့်ရာ၊
 အတင့်ရဲခြင်း၊ ထိုကြွက်မင်းတို့၊ ခပင်းလူခြေ၊ များထွေထွေကို
 မနေဝံ့အောင်၊ ဘေးရန်ထောင်၏၊ ယခေါင်ရှေးဆီ၊ ပုဂံပြည်၌၊

တလီငှက်ကြီး၊ တသီးရှူးပျံ၊ တဖန်ဝက်ဆိုး၊ တမျိုးကျားမင်း၊
မင်းမူလျဉ်းသို့၊ မယွင်းသေချာ၊ လူမှာမအေး၊ ခွေးကိုရန်ထောင်၊
ကြောင်ကိုသတ်ပြေး၊ ရွှေသွေးလူငယ်၊ ပုခက်ဝယ်ကို၊ ဝင်တွယ်
ကိုက်ဖဲ့၊ နှိပ်စက်ခဲ့၏၊ အိုးပဲ့ခွက်လှန်၊ မကျန်ဟင်းသောက်၊
စွန်းကောက်ကောက်ကို၊ မျက်မှောက်လူရှေ့၊ ဝင်တိုးခွေ့ကာ၊
စားချင်ရာကို၊ အာသာပြင်းပြင်း၊ စားတုံနှင်းသည်၊ ကြွက်မင်း
ဘေးကြီး ဆိုက်ပုံတည်း။

(၂) ကြွက်မင်းဘေးကြီး၊ များထူဖြီးကာ၊ လူကြီးလူငယ်၊
အရွယ်မရွေး၊ မလေးမခန့်၊ လွန်ရဲဝံ့၍၊ အဝန်ပြောထူ၊ ကြွက်
သိုက်ဟူ၏၊ မြို့သူမြို့သား၊ ရံခါများ၌၊ စကားစုရုံး၊ ပြောနေ
တုန်းဝယ်၊ မဆုံးမိပင်၊ ကြွက်တပ်ဝင်၍၊ ပျိုပျင်ပျစ်ပျစ်၊
သံကျယ်ဟစ်ကာ၊ ရှိစေရာ၏၊ သို့သာနေကြား၊ အကြံပါး၍၊
တတ်အားမနိုင်၊ လက်ချမှိုင်လျက်၊ ကြွက်နိုင်ငံစစ်၊ ဖြစ်ကြီး
ဖြစ်မည်၊ စိုးလှသည်ကြောင့်၊ မတည်မရပ်၊ ရှင်လူထပ်၍၊
ဧရပ်ရှိရာ၊ စုရုံးလာပြီး၊ ကြံရာကြံကြောင်း၊ နည်းလမ်းကောင်းကို၊
အပေါင်းများထွေ၊ ဆွေးနွေးပေသော်၊ မြို့နေလူကြီး၊ ပညာသီးတို့၊
ဝမ်းနည်းစိတ်ပျက်၊ ကိုရွှေကြွက်ကြောင့်၊ ပင့်သက်လှိုက်ဖို၊
မြို့ဝန်ကိုလျှင်၊ ပြစ်တင်ကဲ့ရဲ့၊ သင့်ဘယ့်နဲ့ကြောင့်၊ ကြံမဲဖြစ်ခင်း၊
ကြွက်မရှင်းခဲ့၊ အတင်းကာရော၊ အခွန်လောတတ်၊ စည်းစိမ်
မြတ်နှင့်၊ ဂုဏ်ဒြပ်ဆင့်ထောင်း၊ ဆယ်အိမ်ခေါင်းတို့၊ အကြောင်း
အသို့၊ ကြွဖို့သင့်ပြီ၊ မကြံစည်လျှင်၊ အတည်မရ၊ နှင်ထုတ်
ချမည်၊ ခြိမ်းချောက်သည်တွင်၊ တလီမြို့ဝန်၊ ကြောက်သွေး
မွန်သည်၊ ခိုက်တုန်ဆတ်ဆတ် ဖြစ်၏တည်း။

(၃) ခိုက်တုန်ဆတ်ဆတ်၊ မတ်မတ်ရပ်၍၊ ပါးစပ်ဖွင့်ဟ
ပြောရသည်မှာ၊ များတကာတို့ ကျုပ်မှာကိစ္စ၊ ကြံမရပြီ၊
မဆဝန်ကြီး၊ ထမ်းရွက်ပြီး၍၊ မှားကြီးမှားသည်၊ တပါးအရပ်၊
ရောက်တုံလတ်လျှင်၊ စိတ်မြတ်ရွှင်မြူး၊ ရှိပေဦးမည်၊ ရာထူး

မလို၊ သောကပို၍၊ ထိုထိုဤဤ၊ အလီလီကို၊ အတည်မကျ၊
 စဉ်းစားလှပြီး၊ မရအကြံ၊ ကြွက်ဗိုလ်ရန်ကို၊ တွန်းလှန်ဖြိုဖျက်၊
 ခက်ကြီးခက်၏၊ သို့မြွက်နေစဉ်၊ ဇရပ်ပြင်မှ၊ ကြောက်ချင်
 ဖွယ်ရာ၊ ကြွက်အုပ်လာသို့၊ တာတာတက်တက်၊ အသံနှက်ရာ၊
 အသက်ရှုမွန်၊ မြို့ဝန်ခမျာ၊ ကြောက်သွေးဖြာ၍၊ ဝင်သာဝင်ပါ၊
 ဆိုတုန်းခါတွင်၊ တဖြာထူးထွေ၊ အကျီရှည်နှင့်၊ ဆန်းပေလူသား၊
 ဝင်လာနားခဲ့၊ ခါးတံသွယ်သွယ်၊ မျက်ဝယ်မှေးမှေး၊ မုတ်ဆိတ်
 မွေးမဲ၊ ဆံကြိုးကြီနှင့်၊ ပြိတ္တာပဲလား၊ လွဲစေဖယ်စေ၊ သုဿန်
 ပြေတွင်၊ တစ္ဆေကောင်က၊ သက်ရှင်ထသို့၊ အံ့ကြမဆုံး၊
 ရှိနေတုန်းဝယ်၊ ရှေ့ဆုံးနေရာ၊ လှမ်း၍လာသည်၊ တဖြာအံ့ပွဲ
 ဖြစ်၏တည်း။

(၄) တဖြာအံ့ပွဲ၊ အံ့မစဲခင်၊ ထိုလုလင်က၊ ဤသို့ဟ၍၊
 ထောင်ကြလူဗိုလ်၊ ကျွန်ုပ်ဆိုမည်၊ ဤလူ့ပြည်၌၊ ရှိတည်သမျှ၊
 ကင်းမြေစ၍၊ ကြွက်ကမကြွင်း၊ ငှက်မင်းရေငါး၊ သင်းလိပ်ဖား
 တို့၊ ရှောင်ရှားဝေးနေ၊ ကျုပ်စွမ်းပေ၏၊ ကဝေအမှု၊ ဆေးအင်ပြုဖို့၊
 အတုကင်းမဲ့၊ မျက်လှည့်မစွက်၊ ပဉ္စလက်နှင့်၊ ဟိုဘက်တလွှား၊
 လူအများကို၊ ခေါ်ထားသညာ၊ ပြေရွာအနံ့၊ ကျော်လှိုင်ဝှန်၏၊
 အပြန်သတင်း၊ ကျော်သည့်ခင်းကြောင့်၊ ရှမ်းမင်းစော်ဘွား၊
 လူစေပါ၍၊ ကျုပ်အားပင့်ခေါ်၊ ရောက်ခါသော်လျှင်၊ ဆေးမော်
 စွမ်းတိုက်၊ ကင်းတသိုက်ကို၊ ရှင်းလိုက်ရသေး၊ သင်းတို့ဘေး
 လည်း၊ ငါ့ဆေးပြေ၊ မှတ်လိုက်လေက၊ ကြွက်တွေအားလုံး၊
 သေအုံးမည်ပင်၊ ယုံလျှင်ယခု၊ ရှင်းအောင်ပြုမည်၊ ထိုဆုအတွက်၊
 သဒ္ဓါဘက်၍၊ ချက်ချင်းဘေးအောင်၊ တစ်ထောင်အသပြာ၊
 ရမှသာဟု၊ ဆိုကာရှိတုန်း၊ မြို့ဝန်ပြုံး၍၊ နေအုံးလူလှ၊ မက
 တစ်ထောင်၊ တိုးပေးဆောင်မည်၊ ရှင်အောင်ကြွက်ပေါင်း၊
 ပယ်ခွာရှောင်းပေ၊ တစ်သောင်းတိတိ၊ မြဲမှတ်ဘိလော့၊ ကတိ
 ငါထား၊ ငါ့စကားကို၊ မှတ်သားစွဲစွဲမြဲမြဲတည်း။

(၅) မြဲမြံမှတ်သား၊ သူ့စကားနှင့်၊ ထွက်သွားလမ်းပေါ်၊
 ဆရာကျော်သည်၊ မှတ်သော်ပြေ၊ နှုတ်ခမ်းလေနှင့်၊ မသွေခဏ၊
 ကြွက်ဝကြွက်သိမ်၊ ကြွက်လိမ်ကြွက်ရိုး၊ ကြွက်ဆိုးကြွက်ယုတ်၊
 ကြွက်စုတ်ကြွက်မွဲ၊ ကြွက်မဲကြွက်ဖြူ၊ ကြွက်ဆူကြွက်နီ၊
 ကြွက်လှိုကြွက်ညို၊ ကြွက်ဖိုကြွက်မ၊ ကြွက်လှကြွက်အို၊
 လယ်ကြွက်ပျိုနှင့်၊ အအိုအနု၊ အစုစုပေါင်း၊ ကြွက်ထောင်သောင်း
 သည်၊ ခညောင်းပြေးလာ၊ ပြေဆရာသို့၊ မကွာထပ်ချပ်၊
 လိုက်ကြလတ်၏၊ လူလတ်ခမျာ၊ ပြေဆရာလည်း၊ သေချာ
 မှတ်ရင်း၊ ဧရာတွင်းသို့၊ ချက်ချင်းတမဟုတ်၊ ကြွက်တွေ့ပုံ၍၊
 ထွက်ပြုတ်ဇီဝေ၊ ခန္ဓာကြွေ၏၊ မသေကြွက်ကား၊ ကျန်တပါး
 တည့်၊ ခွန်အားစွမ်းပြည့်၊ ကူးဖြတ်မိ၍၊ ဤသည်ဟိုဘက်၊
 ကမ်းသို့တက်ပြီး၊ ပြောကာညည်း၏၊ လူကြီးမှတ်ဟန်၊
 သည်ပြေသံကား၊ အမှန်မယွင်း၊ စားဖို့ဟင်းနှင့်၊ ထမင်းအိုးခွက်၊
 ဖွင့်သည်ချက်တည့်၊ ဆက်လက်တဖန်၊ နားထောင်းပြန်သော်၊
 ချိုင့်စိမ့်အေး၊ ရသာပေးသို့၊ မနေ့ပြေးကြ၊ ရမက်ဆွ၍၊
 လိုက်ကြစဉ်ပင်၊ အသံဝင်ရာ၊ ဒို့လိုက်ပါ၏၊ တစ်ခါထို့နောက်၊
 သည်ပြေပေါက်က၊ ဤသို့ဟ၏၊ လာကြကြွက်မင်း၊ ကြွက်
 အသင်းတို့၊ ချက်ချင်းမကြာ၊ သကာချိုမြ၊ လွန်ပေါလှသော၊
 ဒေသအရပ်၊ ငါခေါ်လတ်မည်၊ ထက်ကြပ်လိုက်တုံး၊ ရေတွေ
 ဖုံးလာ၊ သိသောခါမှ၊ လွတ်ရာရည်စူး၊ ရေကိုကူးသည်၊
 ကြွက်ထူးတစ်သင်း၊ ပျောက်၏တည်း။

(၆) ကြွက်ထူးတစ်သင်း၊ ပျောက်တုံလျင်းသော်၊
 မြူးခြင်းတလီ၊ ကသည်မရှား၊ စလေသားတို့၊ ရွှင်အားရရ၊
 ရှိလေလှ၍၊ တူကွပြုံးချို၊ မြို့ဝန်အိုက၊ ဟဲ့ဟိုနားက၊ ကြွက်သိုက်
 ဖွလော့၊ အစစကြွင်း၊ မကျန်လျင်းနှင့်၊ သင်းတို့ကြွက်အိုး၊
 မျိုးမှမတူ၊ ကျူပင်ကိုခုတ်၊ ကျူငုတ်မကျန်၊ မြဲစိမ့်ဟု၊ မြို့ဝန်စေးနဲ၊
 ပြောမစဲခင်၊ ဆရာဝင်၍၊ အလျင်ရအောင်၊ တထောင်သပြာ၊

တောင်းသည့်ခါဝယ်၊ မျက်နှာညိုမဲ၊ ပြူးပြီတဲနှင့်၊ လှူပွဲတခန်း၊
 စားသောက်လမ်းနှင့်၊ ပေးကမ်းစွန့်ကျဲ၊ ကုန်မစွဲတည့်၊ ဝင်ပွဲ
 မရှိ၊ ထွက်ငွေဘိ၍၊ အတိဆင်းရဲ၊ ဖြစ်သည့်ထဲကို၊ ငမဲ့တောသား၊
 တောင်းရက်ညားလေ၊ ကြည်စားပြက်ရယ်၊ တကယ်မဟုတ်၊
 ကတိဖြုတ်စို့၊ အဟုတ်ဆတ်ဆတ်၊ ကြွက်တစ်ထပ်လည်း၊
 မြစ်စပ်ရေမြိ၊ ငုတ်ဝင်စဲပြီ၊ ရန်ပွဲမရှိ၊ ကြောက်မညီချေ၊ စိုးစိ
 ရန်ဘေး၊ သီသီဝေးခဲ့၊ အရေးမစိုက်၊ သင်နှစ်ခြိုက်လျှင်၊
 တကြိုက်စမ်းလေ၊ ထန်းရေခါးခါး၊ သဒ္ဒါထား၍၊ သင့်အား
 ပေးမည်၊ ငွေရေးအတွက်၊ စိတ်မကွက်နှင့်၊ ထိုက်သင့်သမျှ၊
 ငါးဆယ်ရလျှင်၊ ကြေပမိတ်ဆွေ၊ ကျုပ်ပေးပေအံ့၊ အနဲ့အပြား၊
 ကြွက်ဖျက်ထား၍၊ အများမွဲဘိ၊ မိတ်ဆွေသိဟု၊ ကတိပျက်ယွင်း၊
 ပြောရက်ခြင်းသည်၊ လက်ငင်းဒုက္ခ ရောက်ဖို့တည်း။

(၇) လက်ငင်းဒုက္ခ၊ ရောက်ဖို့စသည်၊ လူလှဆရာ၊
 မျက်နှာပြာ၍၊ မုသာမသုံး၊ ပျက်ပြုန်းကြည်စား၊ မပြောငြား
 နှင့်၊ မှတ်ထားကတိ၊ စွဲမြဲဘိလော့၊ ဤသည်ညနေ၊ ရခိုင်ပြည်၌၊
 အဆွေပြည့်ရှင်၊ စဖိုခွင်တွင်၊ အကြင်ကင်းကောက်၊ ဘေးရန်
 ဖျောက်၍၊ ချီးမြှောက်မစ၊ တူတကွလျှင်၊ ညစာဝင်အံ့၊ မြန်ပင်
 မနေ့၊ ယခုပေးပါ၊ လေးဆေးပေါ့ဆ၊ လျှော့ချတစ်ပြား၊ မယူ
 အားခဲ့၊ ကျုပ်အားခတ်ဆွ၊ ပြုကျင့်ကလျှင်၊ နောက်မှသိမည်၊
 ခြိမ်းခြောက်သည်တွင်၊ တလီမြို့ဝန်၊ အရဲသွန်၍၊ ဟေ့မွန်
 ဟဝါ၊ ပြေဆရာရဲ့၊ ဘဇာအတွက်၊ ခြိမ်းချက်လွန်မင်း၊ ရန်ပြု
 ခြင်းတည်း၊ စွမ်းခင်းကုန်စင်၊ ပြပါအင်လော့၊ အသင်တတ်မှု၊
 ပညာစုကို၊ ဂရုမစိုက်၊ ပြောဆိုလိုက်ရာ၊ ပြေဆရာလည်း၊
 ထကာမမြွက်၊ လမ်းသို့ထွက်၍၊ ဆေးစက်လေပြေ၊ မှတ်ပြန်
 ချေရှင့်၊ သံပြေသဲလွင့်၊ ကြူးသံရင့်၍၊ သံမြင့်သာယာ၊ မှတ်သည့်
 ခါဝယ်၊ ချိုသာဂီတ၊ ပီတိဆွ၍၊ ရိုးရွယ်ဖိတ်၊ သူငယ်စိတ်တွင်၊
 မြူးတူးရွှင်ခါ၊ ခုန်ပင်ကစား၊ လက်ဝါးမြောင်းဆံ၊ တီးဆူညံ

ရှင့်၊ အသံမစဲ၊ ရုပ်ရဲအုတ်အော်၊ ပျော်သူမရှား၊ တဟားဟားနှင့်၊
ကျေးသားကြက်ငှက်၊ ဆန်ဖြင့်ပက်သို့၊ နှစ်သက်ရွှင်ပျ၊ သံဂီတ
သို့၊ တကွမသွေ၊ လိုက်ကြလေ၏၊ တထွေချစ်ဖွယ်၊ ကလေးငယ်
တို့၊ သေးသွယ်ဆံကွေး၊ ပါးဖွေးဖွေးနှင့်၊ မနှေးနောက်၌၊ သွား
ရာလိုက်သည်၊ ဝန်မိုက်မျက်ဆံပြူးပြူးတည်း။

(၈) မျက်ဆံပြူးပြူး၊ စိတ်တွေထူးလျက်၊ ဝန်ရူး တတွေ၊
ကြက်သေသေ၍၊ ငေးနေအံ့ဩ၊ နှုတ်မပြောနိုင်၊ တွေဝေ
မှိုင့်လျက်၊ မြိုင်မြိုင်ပျော်ပါး၊ ကလေးများကို၊ အံ့အားသင့်စွာ၊
ကြည့်၍သာလျှင်၊ စိတ်မှာထွေပြား၊ ရတက်ပွား၍၊ ငါ့သား
သမီး၊ တူတသီးနှင့်၊ စံပြီးအားလုံး၊ ရေနစ်ဆုံးမည်၊ စိုးလှ
သည်ရှင့်၊ အတည်မကျ၊ သို့သော်ကလျှင်၊ လူလှဆရာ၊ ထို
ခမျာလည်း၊ ရှောင်ခွာမြစ်ကမ်း၊ တောင်ဘက်ယွန်း၍၊ တန်း
တန်းမတ်မတ်၊ ရှောက်သွားလတ်သော်၊ နောက်ထပ်လူငယ်၊
ကလေးရွယ်တို့၊ ကပ်ဆွယ်ပါးမြောင်၊ လိုက်ပါယောင်၏၊
မြေတောင်မြင့်ပြီး၊ ရောက်ခါနီး၌၊ လူကြီးသက်အို၊ ဟင်းချ
ဆို၍၊ သက်ပျိုရွယ်နု၊ သူတစ်စုတို့၊ သေမှုမမြင်၊ ဘေးကင်းစင်
ပြီး၊ စိတ်ထင်နေလိုက်၊ လိုဏ်ကြီးဟိုက်၍၊ စဉ်ဆိုက်ဆရာ၊
ဝင်လေပါရှင့်၊ မကွာထက်ကြပ်၊ သူငယ်တပ်လည်း၊ ကပ်၍
ဝင်လိုက်၊ စုဝင်ခိုက်ဝယ်၊ မှောင်မိုက်လိုဏ်ဝ၊ တံခါးကျ၍၊
ပြင်ပကျန်ရစ်၊ တစ်ယောက်ဖြစ်သား၊ ခြေဆစ်ကျိုးချို၊ မမြန်
ဘိ၍၊ ကျန်ရှိပြင်ဘက်၊ စိတ်တွင်ကွက်သည်၊ ညှိုးချက်မခန်း
ရှိ၏တည်း။

(၉) မခန်းညှိုးချက်၊ သူငယ်မြွက်ပုံ၊ မှတ်ရတံအံ့၊ ပွင့်စုံ
သစ်သီး၊ ဖူးငုံဖြိုး၍၊ မညီးပျော်ဘွယ်၊ လွန်တင့်တယ်သော၊
အဘယ်ဝတ၊ လိုရာရသည်၊ ဌာနပြည်ကြီး၊ ရှုမငြီးတွင်၊
အသီးအဥ၊ အဖုအပွင့်၊ ဆင်သင့်မြိုင်မြိုင်၊ ဆွတ်ခူးနိုင်ရန်၊
ဂနိုင်သေလာ၊ ပျော်ဘွယ်ရာတည့်၊ သံသာချိုမြ၊ ငှက်ပေါင်း

ကလည်း၊ ဂီတတီးသို့၊ တသီးပျော်ရွှင်၊ ရောက်လိုက်ချင်၏။
 ဆိုတွင်မနေး၊ ဆိတ်ခွေးစသား၊ ထွေထွေပြားလည်း၊ ရှုစား
 မယုံ၊ လှလိုက်တုံ၏။ အစုံဆင်မြင်း၊ မိုးပျံခြင်းနှင့်၊ တခင်းရှုဖွယ်၊
 တသွယ်ဝမ်းမြောက်၊ ကျုပ်ခြေထောက်လည်း၊ ရှင်းပျောက်
 ချိနဲ့၊ မရှိခဲ့ရာ၊ ဖြစ်သည့်တာကြောင့်၊ သူငါမကြွင်း၊ တိုင်းပြည်
 တွင်းသို့၊ ချက်ချင်းလျှင်စေ၊ ရောက်စေသောငှာ၊ သောသော
 ဆူညံ၊ လိုက်ပါပြန်ရာ၊ ကံခေမဟုတ်၊ ကျွန်ုပ်သာလျှင်၊ မြို့
 အပြင်၌၊ ကျန်တင်နေရစ်၊ ကံဆိုးဖြစ်၏။ ငယ်ချစ်အားလုံး၊
 ခုခါတုန်းဝယ်၊ ရွှင်ပြုံးစိမ့်စိမ့်၊ ရှိပေလိမ့်မည်၊ ပြောရစ်သည်
 ကြောင့်၊ အတည်မကျ၊ မြို့ဝန်မှသည်၊ တကွမခြား၊ မြို့သား
 အားလုံး၊ ရှာဖွေရုံးလည်း၊ အဆုံးမပြတ်၊ အတတ်မသိ၊ တစီ
 မမြင်၊ စိတ်တွင်ပူဆွေး၊ ဆုများပေးအံ့၊ ကြော်ကြွေးရှာဖွေ၊
 မရလေသည်။ သဲဝေလှိုက်လှိုက်၊ ဆူတော့တည်း။

(၁၀) သဲဝေလှိုက်လှိုက်၊ သီးကျွမ်းမြိုက်၍၊ မောဟိုက်
 လက်မိုင်း၊ ချွေးပြိုင်ပြိုင်ကျ၊ တည်မရဘဲ၊ ထူးလှဆန်းကြယ်၊
 ဤဖြစ်ဖွယ်ကို၊ စိတ်ဝယ်သေချာ၊ မှတ်မိရာသို့၊ ကောဇာ
 သက္ကရာဇ်၊ ခြောက်ရာလှစ်၍၊ သုံးရှစ်စွန်းပေါ်၊ လနထွော်၏။
 ကျော်သော်လပြည့်၊ လေးရက်၏ရှင့်၊ မှတ်မိသေချာ၊ ဖြစ်စိမ့်
 ငှာလျှင်၊ ဆရာလူမော်၊ ကလေးခေါ်သည့်၊ လမ်းတော်အရှည်၊
 ကြူးလှစ်မည်ပေ၊ ပြေဆရာလမ်း၊ ခေါ်စတမ်းဟု၊ လိုက်ဝမ်း
 ဝူပေါက်၊ တည့်တည့်လောက်တွင်၊ ကျောက်တိုင်စိုက်ပြီး၊
 ကဗျည်းစာထု၊ သမိုင်းပြုခဲ့၊ အမှုအခင်း၊ မကြွင်းစေရုံ၊ ဆိုရ
 တုံအံ့၊ အပုံအယဉ်၊ ကချင်တို့ပြည်၊ ဒေသဆီ၌၊ လူနီတစ်မျိုး၊
 ထပ်ဆင့်တိုးခဲ့၊ ဘိုးဘေးဘီဘင်၊ ပေါ်သည့်အင်မူ၊ အသွင်
 ထူးလောက်၊ ဘူမိအောက်မှ၊ ထွက်မြောက်ပေါ်လာ၊ ထူးပါ
 ၏ရှင့်၊ ပုံနှင့်ချင့်သော်၊ ဆင်သင့်မယုတ်၊ ဟုတ်ပေမည်ပင်၊
 မှတ်ကြအင်လော့၊ ပုံပြင်အဆီ၊ ဒဏ္ဍာရီကား၊ တည်ကြည်ကတိ။

စွဲမြဲဘိလော့၊ လူနတ်သိကြား၊ သာဓုပါးလိမ့်၊ မင်းအားသစ္စာ၊
လူမှာကတိ၊ ဆိုရိုးရှိသည်၊ မှတ်ဘိကြံသိပြီး၏တည်း။

(၁၂၉၂-ခု၊ ဝါဆိုလ ဂန္ထလောကမဂ္ဂဇင်းမှ)

ဦးသန့်သည် စလေအညာက ပြေဆရာအကြောင်း ဘာသာပြန်ရေးသား
သိဖွဲ့ရာတွင် ရည်ရွယ်ချက်အပြည့် ထားရှိကြောင်း သိသာလေသည်။ မြန်မာ
စာပေလောကတွင် ဘာသာပြန်စာပေများထွန်းကားရေးအတွက် ဂန္ထလောက
၏ ကြိုးပမ်းမှုကို မိမိကလည်း တတ်စွမ်းသရွေ့ ပါဝင်ဆောင်ရွက်လိုသည်။
မြန်မာစာပေလောကတွင် ဘာသာပြန်များလိုနေသည်။ မြန်မာစာပေလောက၌
ဘာသာပြန်စာပေကွက်လပ်၊ ဟာကွက်ကြီးရှိနေသည်ကို သတိပြုမိ၍ မိမိ
စွမ်းသရွေ့ ဝင်၍ဖြည့်တင်းပေးလိုသည်။

တဆက်တည်းပင် လူဆိုသည်မှာ မင်းမှာသစ္စာ၊ လူမှာကတိဆိုသော
စကားအတိုင်းပင် ကတိတစ်လုံးကို စောင့်ထိန်းသင့်သည်။ ကတိပျက်ယွင်းခြင်း
ဖြင့် မမျှော်လင့်သော ကြမ္မာဆိုးများနှင့် တွေ့ကြုံရတတ်သည် စသဖြင့်သော
သင်ခန်းစာကောင်းများကိုလည်း ဦးသန့်သည် သူ၏ ဘာသာပြန်ကဗျာတွင်
ထည့်သွင်းဖော်ပြခဲ့လေသည်။

ဦးသန့်သည် ပြေဆရာအကြောင်း ကဗျာ၏ နောက်တွင် ဘာသာပြန်
စာပေများကို အဆက်မပြတ်ရေးသားခဲ့သည်ကို တွေ့ရသည်။

မြို့ပြပုံပြင်များစာအုပ်သည် ဦးသန့်၏ ဘာသာပြန်စာအုပ်များတွင်
အောင်မြင်မှုအရှိဆုံးဟု ဆိုနိုင်သည်။ ဦးသန့်သည် ကလေးများအတွက်
စာပေတစ်ရပ်ပေါ်ထွန်းရေးကို အာသာဆန္ဒကြီးစွာ ထားရှိသူဖြစ်ခဲ့ကြောင်း
ဖော်ပြပြီးဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့်လည်း သူသည် အခွင့်သင့်တိုင်း ကလေးများ
အတွက် စာပေတစ်ရပ်ကို ဝိုင်းဝန်းပြုစုကြဖို့ ဆောင်းပါးများ ရေးသားပြီး
နှိုးဆော်သမှု ပြုခဲ့သည်။ ဦးသန့်သည် ကိုယ်တိုင်လည်း မြို့ပြပုံပြင်များ ရေး
ပြီးလျှင် မိမိရှိစေချင်သော ကလေးစာပေကွက်လပ်ကို ဝင်ဖြည့်ပေးသည်။

မြို့ပြပုံပြင်များမှာ ရောမ-အစရှိသော ကမ္ဘာ့မြို့ကြီးများ၏ သက်ဆိုင်ရာ ပုံပြင်များကို မြန်မာစကားပြေဖြင့် သိမှတ်ဖတ်ရှုချင့်စဖွယ် ဘာသာပြန် ရေးသားခဲ့ခြင်းဖြစ်၏။ ပထမတွင် ထိုပုံပြင်များကို ဂန္ထလောကမဂ္ဂဇင်းတွင် လစဉ်တစ်ပုဒ်စီ ထည့်သွင်းသည်။ ရှည်လျားသော ဘာသာပြန်ပုံပြင်များကို ဂန္ထလောကမဂ္ဂဇင်းမှ နှစ်လခွဲ၍ ထည့်ပေးလေသည်။ နောက်မှ ထိုပုံပြင် များကို စုပေါင်း၍ မြို့ပြပုံပြင်များအမည်ဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံပညာပြန့်ပွားရေး အသင်းမှ ၁၉၃၈ ပြည့်နှစ်၌ စာအုပ်အဖြစ် ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေခဲ့လေသည်။ မြို့ပြပုံပြင် များစာအုပ်၏ မူရင်း အင်္ဂလိပ်ဘာသာစာအုပ်မှာ ဥရောပရာဇဝင်၏ နိဒါန်း ဖြစ်သော (Cities and Their Stories) ဖြစ်လေသည်။

ထိုစာအုပ်၏နောက်တွင် ဦးသန့်၏ ဘာသာပြန်စာအုပ်များအနက် အောင်မြင်မှုအရဆုံး စာတစ်အုပ်မှာ (League of Nations) စာအုပ် ဖြစ်သည်။ ယင်းစာအုပ်ကို ဦးသန့်က ကမ္ဘာ့နိုင်ငံပေါင်းချုပ်အသင်းကြီး အမည်ဖြင့် မြန်မာပြန်ဆို၍ အိန္ဒိယနိုင်ငံ ကာလကတ္တာမြို့၊ မက်မီလန် ကုမ္ပဏီလီမိတက်စာအုပ်တိုက်မှ ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေသည်။ ထိုစာအုပ်ကို မြန်မာ နိုင်ငံသို့ တင်သွင်းရောင်းချရာ အစိုးရက ကျောင်းသုံးစာအုပ်အဖြစ် ပြဋ္ဌာန်း ခဲ့သည်အထိ အောင်မြင်မှုရခဲ့လေသည်။

၁၉၁၄-၁၉၁၈-ခု ပထမ ကမ္ဘာ စစ်ကြီး ပြီးဆုံးသောအခါ ချုပ်ဆိုခဲ့သော ဗာဆေးစာချုပ်အရ နိုင်ငံပေါင်းချုပ် အသင်းကြီး ပေါ်ပေါက်လာခဲ့သည်။

ထိုအသင်းကြီးတွင် ကမ္ဘာ့နိုင်ငံပေါင်း (၆၁) တို့ ပါဝင်ကြ၍ ပြည် ထောင်အချင်းချင်း စီးပွားရေး၊ နိုင်ငံရေးမှအစ မည်သည့်ကိစ္စတွင်မဆို အငြင်းပွားခဲ့လျှင် စေ့စပ်ဖျန်ဖြေရေး လုပ်ဆောင်ကြရန် လက်မှတ်ရေးထိုး စာချုပ်ချုပ်ဆိုကြ၏။

အသင်းကြီး၏ အဓိက ရည်ရွယ်ချက်မှာ နိုင်ငံတိုင်း မိမိတို့ လက်နက် များကို အနည်းနိုင်ဆုံးအထိ လျှော့ပေါ့ကြရန် ဆောင်ရွက်ရေးဖြစ်၏။ ၁၉၂၅-ခုနှစ်တွင် ချုပ်ဆိုသော လိုကာနီစာချုပ်နှင့် ၁၉၂၈-၂၉ ခုတွင် ချုပ်ဆိုခဲ့သော ပါရီငြိမ်းချမ်းရေးစာချုပ်များတွင် နိုင်ငံများ၏ သဘောကွဲလွဲမှုများကို အေးချမ်း သော နည်းများဖြင့် ဖြေရှင်းကြရန် လက်မှတ်ထိုးခဲ့လေသည်။

ထိုစာချုပ်များအရ ၁၉၂၂-ခုနှင့် ၁၉၃၀ ပြည့်နှစ်များတွင် အမေရိကန် ပြည်ထောင်စု ဝါရှင်တန်မြို့တော်နှင့် ဗြိတိန်နိုင်ငံ လန်ဒန်မြို့တော်တွင် ကျင်းပပြုလုပ်သော အစည်းအဝေးများသည် ရေတပ်အင်အား လျှော့ပေါ့ရေး စာချုပ်များကို ရေးထိုးနိုင်ရန် ထပ်ဆင့်အကောင်အထည် ဖော်နိုင်ပြန်ပါသည်။ အထက်ပါ ကမ္ဘာ့နိုင်ငံပေါင်းချုပ်အသင်းကြီး မဖြစ်ပေါ်မီ ကမ္ဘာ့အခြေအနေနှင့် အသင်းကြီးဖြစ်ပေါ်လာပြီးနောက် လူသားတို့အတွက် ဆောင်ရွက်မှု အကျိုးကျေးဇူးအထွေထွေကို ဦးသန့် ဘာသာပြန်သော “ကမ္ဘာ့နိုင်ငံပေါင်းချုပ် အသင်းကြီး” စာအုပ်ထဲ၌ အကျယ်တဝင့် ရေးသားဖော်ပြခဲ့၏။ ထိုအချိန်က မြန်မာလူမျိုးများသည် ဘာသာပြန်စာပေများ၏ အရသာကို ကောင်းစွာ ခံစားတတ်လာပြီ ဖြစ်သည့်အတိုင်း ဦးသန့်စာအုပ်မှာ လူအများကြိုက်နှစ်သက်သည့် စာတစ်အုပ် ဖြစ်ခဲ့သည်။

မြန်မာနိုင်ငံလူထုသည် မြန်မာ့နယ်စပ် တံတိုင်းကြီးမှ ကျော်လွန်၍ ကမ္ဘာ့ဇာတ်ခုံပေါ်တွင် ဖြစ်ပျက်နေသည်တို့ကို လေ့လာစူးစမ်း သိရှိလိုသော ဆန္ဒ တဖြည်းဖြည်း ကြီးမားတိုးတက်စအချိန်အခါလည်းဖြစ်ရာ ဦးသန့်၏ စာအုပ်မှာ အရောင်းရ တွင်ကျယ်ခဲ့သည်။ ဤသို့ဖြင့် ဦးသန့်သည် စာပေလောကတွင် လိုအပ်နေသော ဘာသာပြန်စာပေ ဟာကွက်ကြီးကို မိမိ တတ်စွမ်းသည့်ထောင့်မှ ဝင်ရောက်ဖြည့်စွက်ပေးခဲ့သည်။ သူ၏ ကြိုးစားမှုများသည် အောင်မြင်မှုရသည်လည်း ဖြစ်ပါချေသည်။

သို့သော် ဦးသန့်ရေးသမျှ စာပေ ဆောင်းပါးအစုစုကို ပြန်လည် စုဆောင်းကြည့်သောအခါတွင် ဘာသာပြန်စာပေမှာ ရာခိုင်နှုန်းနည်းပါးသည်ကို တွေ့ရသည်။ အများအားဖြင့်တွေ့ရသည်မှာ မြန်မာဘာသာဖြင့် ရေးသားသော ဆောင်းပါးကဗျာနှင့် အင်္ဂလိပ်ဘာသာဖြင့် ရေးသားသော ဆောင်းပါးများ ဖြစ်ပေသည်။ ဤတွင် ဦးသန့်သည် ဘာသာပြန်စာပေထက် မိမိကိုယ်တိုင် ပြုစုသည့်စာပေကို ပိုမိုအားရသည်ဟု ယူဆဖွယ်ရှိ၏။ သို့သော် ဦးသန့်ချစ်သော ဆရာကြီး မစ္စတာဖာနီဗယ်ကား ဦးသန့်၏ ဘာသာပြန်ခြင်း အဆင့်အတန်း မြင့်ပုံကို မကြာခဏပင် ပြောဆိုလေ့ရှိခဲ့လေတော့သည်။

၈။ ဦးသန့်ဖြစ်ချင်သော သတင်းစာဆရာ

ဦးသန့်သည် စာပေလောကကို အလွန်ခင်တွယ်သည်။ စာပေလောကတွင် အလွန်ပျော်မွေ့သည်။ စာပေရေးသားပြုစုနေရခြင်းကိုလည်း အလွန်မြတ်နိုးသူဖြစ်သည်။ ထို့ထက် သတင်းစာဆရာအလုပ်ကို ပိုမိုတွယ်တာသည်။ တန်ဖိုးထားသည်။ နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံ၏ ကြီးပွားတိုးတက်မှု၊ ဆုတ်ယုတ်ပျက်စီးမှုတို့ကို သတင်းစာက ဖန်တီးနိုင်သည့် အင်အားကိုလည်း ဦးသန့်အလွန်လေးစားသည်။ လွတ်လပ်စွာ ရေးသားခွင့်ရသော သတင်းစာဆရာတစ်ဦး၏ ဘဝကိုကား ဦးသန့် အလွန်မြတ်နိုးတွယ်တာ တန်ဖိုးထားခဲ့သည်မှာ အမှန်ပင်ဖြစ်ပါသည်။

သူသည် မြန်မာနိုင်ငံ လွတ်လပ်ရေးရပြီးသည့်နောက် ပန်းတနော်မှ ရန်ကုန်သို့ ဆင်းလာစဉ်ကပင် ဂျာနယ်တစ်စောင်ထုတ်၍ စာနယ်ဇင်းလောကသို့ ခြေစုံပစ်ဝင်ရန် ရည်ရွယ်ချက်အပြည့်နှင့်ဖြစ်သည်။ သို့သော် အခြေအနေက မပေး၍ ပြန်ကြားရေးဌာနသို့ ရောက်ရှိခဲ့၏။ ပြန်ကြားရေးဌာနဆိုသည်မှာ မြန်မာနိုင်ငံ သတင်းစာလောကနှင့် အဆက်မပြတ် ဆက်သွယ်နေရသော ဌာနကြီးဖြစ်ရာ ဦးသန့်နှင့် သတင်းစာဆရာများမှာ ရင်းနှီးခင်မင်စွာ ပေါင်းသင်းဆက်ဆံရသည်လည်း ဖြစ်ပေသည်။ ယခုအခါ အမေရိကန်နိုင်ငံ နယူးရောက်မြို့တော်သို့ သွားရောက်၍ ကမ္ဘာ့ကုလသမဂ္ဂ အတွင်းရေးမှူးချုပ်တာဝန်ကို ထမ်းဆောင်နေစဉ်တွင် နိုင်ငံတကာဆိုင်ရာ သတင်းထောက်များ၏ ချစ်ကြည်လေးစားမှုကို အပြည့်အဝခံစားရသူ ဖြစ်ပေသည်။

ကမ္ဘာ့ကုလသမဂ္ဂသတင်းထောက်များအသင်းတွင် ဦးသန့်ကို နာယကအဖြစ် တင်မြှောက်ထားသည်။ ယင်းကိုကြည့်၍ ဦးသန့်အား ကုလသမဂ္ဂ

သတင်းထောက်များက မည်မျှ ချစ်ခင်လေးစားကြသည်ကို ခန့်မှန်းနိုင်ကြပေသည်။ ဦးသန့်သည် ကုလသမဂ္ဂ၏ လျှို့ဝှက်သတင်းများကို ထုတ်ဖော်ခွင့်မရှိ၍ သတင်းထောက်များကို ဖွင့်ဟမပြောကြားနိုင်လျှင် ချိုသာ ပျော့ပျောင်းစွာဖြင့် ဖျောင်းဖျံ့ပြောဆိုတတ်သည်။ သိသင့် သိထိုက်သော သတင်းစကားများရှိလျှင် ချက်ချင်းထုတ်ဖော်ဖွင့်ဟ၍ ပြော ကြားလေ့ရှိသူလည်း ဖြစ်သည်။ ဦးသန့်နှင့် ကုလသမဂ္ဂသတင်းထောက် များ၏ ဆက်ဆံရေးမှာ လုပ်ငန်းသဘောမျိုးမဟုတ်၊ ရဲဘော်ရဲဘက် ဆက်ဆံနည်းမျိုး၊ ငယ်ပေါင်းကြီးဖော် ဆက်ဆံနည်းမျိုး ဖြစ်သည်။

ဤသည်မှာ ဦးသန့်က လုပ်ယူရသော လုပ်ရပ်မဟုတ်။ သတင်းစာဆရာလုပ်ငန်း၏ တန်ဖိုးကို နားလည်မြတ်နိုးသော ဦးသန့်၏ မှန်ကန်သော ကျင့်စဉ်တစ်ရပ်ဟု ဆိုနိုင်ပေသည်။ ဦးသန့်သည် ယခုမှ သတင်းစာဆရာလုပ်ချင်သောဆန္ဒ ပြင်းပြသည်မဟုတ်၊ ယခုမှသာ သတင်းစာလောကကြီးအား တန်ဖိုးထား လေးစားသူမဟုတ်၊ ဦးသန့်ငယ်စဉ်ကပင် သတင်းစာလောကကို အလွန်စေတနာထားသည်ကို လူထုဦးလှရေးသော “သူ့စာများက ပြောခဲ့တဲ့ သိပ္ပံမောင်ဝအကြောင်း” စာအုပ်တွင် ဖော်ပြထားသည်ကို တွေ့ရပေသည်။ ဦးလှရေးခဲ့သော ဦးသန့်အကြောင်း စာစုကို အောက်တွင် ကောက်နုတ်ဖော်ပြလိုက်ပါသည်။

သတင်းစာဆရာလုပ်ချင်တဲ့ ဦးသန့်

(သူ့စာများကပြောခဲ့တဲ့ သိပ္ပံမောင်ဝအကြောင်းစာအုပ်မှ)

၁၉၃၆-ခု၊ ဇွန်လ ၂၈-ရက်နေ့စွဲနဲ့ သိပ္ပံမောင်ဝ စလင်းက ကျွန်တော့်ဆီရေးတဲ့ စာထဲမှာ မင်းသုဝဏ်ရဲ့စာနဲ့ ကိုသန့်ရဲ့ စာလည်း ပါလေရဲ့၊ တော်တော် နေရာကျတယ်၊ ကိုသန့်တစ်ယောက် သတင်းစာ ထောင်မလို့တဲ့၊ အတော် ကောင်းတယ်လို့ပါပါတယ်။

ကိုသန့်ဆိုတာ တခြားသူမဟုတ်ပါဘူး၊ အခု ကုလ သမဂ္ဂမှာ အတွင်းဝန်ချုပ်ဖြစ်နေတဲ့ ကိုသန့်ပါပဲ၊ ကိုသန့်မှာ သဘောကျစရာကောင်းတဲ့ အချက်တစ်ခုရှိတယ်၊ အဲဒါကတော့ သတင်းစာဆရာ လုပ်မယ်ဆိုတာပါပဲ၊ တက္ကသိုလ်မှာ ပညာသင် နေတုန်းကလည်း သတင်းဆရာလုပ်မယ်၊ နေရှင်နယ် ကျောင်း ဆရာ လုပ်နေတုန်းကလည်း သတင်းစာထောင်မယ်၊ ပြန်ကြား ရေးငွာန ညွှန်ကြားရေးဝန်၊ အတွင်းဝန်စတဲ့ အလုပ်တွေ လုပ်နေတော့လည်း ငွေစုပြီး တစ်နေ့မှာ သတင်းစာဆရာ လုပ်မယ်တဲ့၊ ဒါပဲကြံစည်နေတာပဲ၊ ကျွန်တော်နှင့် တွေ့တဲ့အခါ ဒါပဲပြောတာပဲ။

သူ့တစ်သက်တာ ရည်မှန်းချက်ဟာ သတင်းစာဆရာ ကောင်း ဖြစ်ဖို့၊ နောက်ပြီး စာအုပ်ကောင်းကောင်းတွေ ရေးဖို့ ပဲ၊ အခုတောင် ဒီစိတ်ကုန်ဦးမှာ မဟုတ်ဘူး၊ ကိုသန့်ငယ်စဉ် ကတည်းက သတင်းစာဝါသနာကြီးပုံ ကျွန်တော် နည်းနည်း တင်ပြချင်ပါတယ်၊ ၁၂၉၆-ခု၊ တန်ခူးလနှင့် ကဆုန်လ၊ ၁၉၃၅-ခု မေလထုတ် ကြီးပွားရေး မဂ္ဂဇင်းမှာ “မြန်မာလူမျိုးနဲ့ အင်္ဂလိပ်သတင်းစာလုပ်ငန်း” ဆိုတဲ့ ဆောင်းပါးတစ်ပုဒ် သူရေးပါတယ်၊ ကိုသန့်ကို ပန်းတနော် ဦးသန့်လို့ အဲဒီအခါက ခေါ်လေ့ရှိကြတယ်၊ ပန်းတနော် အမျိုးသားအထက်တန်းကျောင်း မှာ ဆရာကြီးလုပ်နေပါတယ်၊ ဆောင်းပါးမှာ “ရေးသူ- ဦးသန့်၊ အမျိုးသားအထက်တန်း ကျောင်းအုပ်ကြီး” ဆိုပြီး သေသေချာချာ ဖော်ပြပါတယ်။

အဲဒီအခါတုန်းက ကိုသန့်ဟာ အင်္ဂလိပ်မြန်မာ သတင်း စာတွေ၊ မဂ္ဂဇင်းတွေမှာ ဆောင်းပါးတွေ ရေးနေပါတယ်၊ ဒေါက်တာ ဦးသိန်းမောင်တို့၊ လွယ်အိတ် ဦးဘလှိုင်တို့၊ အင်္ဂလိပ်ဘာသာနဲ့ ထုတ်ဝေတဲ့ မြန်မာပိုင် ခနော်ခနဲ့ နယူး ဘားမား သတင်းစာကို သူ့အလွန်ချီးမွမ်းတယ်၊ နောက်ပြီး

အဲဒီခေတ်က ထုတ်ကြတဲ့ သတင်းစာမဂ္ဂဇင်းတွေနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ကိုသန့်က ကျွန်တော့်ဆီ ရေးလိုက်တဲ့ စာတစ်စောင်ရှိသေးတယ်။ အဲဒီစာကို ၁၉၃၇-ခု နိုဝင်ဘာလထုတ် မဂ္ဂဇင်းမှာ ဆောင်းပါးအဖြစ်နဲ့ ကျွန်တော် ဖော်ပြခဲ့တယ်။ ကိုသန့် သတင်းစာထုတ်မယ်ဆိုတဲ့ စာကိုရလို့ သိပ္ပံမောင်ဝက သဘော ကျတာကို အကြောင်းပြုပြီး အဲဒီခေတ်က စာနယ်ဇင်းတွေ အပေါ် ကိုသန့်မြင်ပုံဆောင်းပါးကို ဖတ်ကြည့်ရရင် ကောင်းမယ် ထင်ပါတယ်။

သတင်းစာ၊ ဂျာနယ်၊ မဂ္ဂဇင်း

(ရေးသူ-ဦးသန့်၊ အမျိုးသားအထက်တန်းကျောင်း၊ ပန်းတနော်)

ကိုလှ...

ကျွန်တော် ရန်ကုန်ကအပြန် သင်္ဘောပေါ်မှာ ကြီးပွားရေးမဂ္ဂဇင်းကို ဖတ်လာဆဲ။ အသက် ၃၀-အရွယ် လူတစ်ယောက်နှင့် အသက် ၅၀-ကျော် လူကြီးတစ်ယောက်၊ သတင်းစာ မဂ္ဂဇင်းတွေအကြောင်း ပြောလာကြရာ ကျွန်တော် ဝါသနာပါသော အကြောင်းဖြစ်၍ အာရုံစူးစိုက်ပြီး နားထောင်မိလာသည်။ သူတို့နှစ်ယောက်ပြောသည့် စကားတွေမှာ အတော်တော့ မှတ်သားစရာကောင်း၍ ကြီးပွားရေး မဂ္ဂဇင်းထဲတွင် ရေးထည့်လိုက်ရလျှင် ကောင်းမည်ထင်သဖြင့် ယခု မှတ်မိသရွေ့ ရေးပို့လိုက်ပါသည်။ ပထမဆုံး လူကြီးက လူငယ်ထံသွား၍ “မောင်ရင် ဘေးကသတင်းစာ ခဏလောက် ဖတ်ပါရစေ၊ ကျုပ်သတင်းစာကို တွံတေးမှာဆင်းတဲ့ ဦးပဉ္စင်းတစ်ပါးက ဖတ်ချင်တယ်ဆိုလို့ လှူလိုက်ရတယ်” လို့ ပြောသည်။

လူငယ် ။ ။ “ဟုတ်ကဲ့ ယူပါဦးရယ်၊ ကျွန်တော်

လည်း မြန်မာသတင်းစာတွေကို မဖတ်လို့လည်းမဖြစ်၊ ဖတ်ပြီးတော့လည်း စိတ်ပျက်၊ ဘယ်လိုပြုပြင်ရမယ်ဆိုတာ တွေးလို့ပဲ မရပါဘူး။”

လူကြီး ။ ။ “ဟုတ်တယ် မောင်ရယ်၊ ဦးလည်း အသက် ၃၀-ကတည်းက သတင်းစာဖတ်တဲ့ ဝါသနာတော့ အများကြီးရှိပါရဲ့။ အင်္ဂလိပ်စာလည်း မတတ်တော့ မြန်မာသတင်းစာ၊ ဂျာနယ်တွေကိုပဲ ကောင်းတယ်၊ ဆိုးတယ် ဂရုမစိုက်နိုင်ပါဘူး။ ဖတ်ရတော့တာပဲ၊ ဒါထက် မောင်ရင့်ကို မေးပါရစေ၊ ဘယ်သတင်းစာ၊ ဂျာနယ်တွေကို အကြိုက်ဆုံးပါလဲ”

လူငယ် ။ ။ “အကြိုက်ဆုံးရယ်လို့ ပြောဖို့ ဆိုတာက အခက်သားပဲ ဦးရယ်၊ အခုထိတော့ ကျွန်တော့်စိတ်ကြိုက်ရယ်လို့ တစ်ခုမှ မရှိသေးဘူး။”

လူကြီး ။ ။ “သူရိယသတင်းစာကော မောင်ရယ်”

လူငယ် ။ ။ “ရှေးဆယ်နှစ်လောက်ကနဲ့ နှိုင်းယှဉ်ကြည့်ရင် အပုံကြီး တိုးတက်တယ်လို့ ခေါ်ရမှာပေါ့ဦးရယ်၊ သို့ပေမယ့် လိုတာတွေက အပုံကြီး ရှိသေးတယ်၊ မြန်မာသတင်းစာဆိုတော့ အရွယ်ကို သိပ်ပြီးကြီးလို့ မဖြစ်ကြဘူး၊ အလွန်ဆုံးကျွန်တော့်အထင်ဖြင့် ပျက်သွားတဲ့ မြန်မာ့နေ့စဉ်အရွယ်လောက်ထုတ်ရင် သာပြီး ကောင်းမယ်။”

ခေါင်းကြီးအရေးအသား၊ သတင်းနှင့် မှတ်ချက် စီစဉ်ရေးသားပုံ၊ ဆောင်းပါးများ ရွေးချယ်တည်းဖြတ်ပုံကဖြင့် တယ်ပြီး ဆိုစရာမရှိလှပါဘူး၊ သို့ရာတွင် သတင်းအထားအသိုကိုတော့ တယ်ပြီး မကြိုက်လှဘူး၊ ဥပမာ ဆန်ဈေးဆိုပါတော့၊ မြန်မာသတင်းစာများမှာ ဆန်ဈေးဘယ်လောက် အရေးကြီးသလဲဗျာ၊ တစ်ခါတရံ ၂-ခေါက်၊ ၃-ခေါက် ဖွတ်ဖွတ်ကျေအောင် ရှာရတယ်၊ ကျွန်တော့် အကြိုက်ကတော့ ဒီသတင်းမျိုးကို စာမျက်နှာတစ်ခုမှာ သတ်သတ်မှတ်မှတ် ထည့်စေချင်တယ်။

စာအုပ်ဝေဖန်ပုံ ဆိုပါတော့၊ အခုဝေဖန်ပုံက ကျွန်တော်တို့လို အင်္ဂလိပ်သတင်းစာ၊ ဂျာနယ် ဖတ်တဲ့လူဆိုတော့ တယ်ပြီး စိတ်ကြိုက်မဟုတ်လှဘူး။

ကျွန်တော် ဖြစ်စေချင်တာက တနင်္ဂနွေတစ်ပတ်မှာ စာအုပ်ဝေဖန်ချက်ကို တစ်ရက်သတ်မှတ်စေချင်တယ်။ အင်္ဂလိပ် သတင်းစာတိုင်း ဒီလိုချည်းပါပဲ။ ဝေဖန်ရာမှာလည်း ခုနစ်ရက် အတွင်း ထွက်တဲ့ အရေးကြီးတဲ့ မြန်မာစာအုပ် အားလုံးလိုလို ပါနိုင်ရင် ကောင်းပါတယ်။ တတ်နိုင်လျှင် ဝေဖန်ရာမှာ တစ်ယောက်ထဲ မထားစေချင်ဘူး။ အနည်းဆုံး ဝေဖန်သူ နှစ်ယောက်လောက် ရှိစေချင်တယ်။

လောကုတ္တရာ စာအုပ်များအတွက် တစ်ယောက်၊ လောကီစာအုပ်များအတွက် တစ်ယောက်ပေါ့ဗျာ။ စွယ်စုံဆို တော့ အရှားသားကလား။ ဝေဖန်သူရဲ့ နာမည်ကိုတော့ ဖော်ပြဖို့ မလိုပါဘူး။ ဗီးလတ်က ထုတ်တဲ့ တိုင်းသတင်းစာ လိုပေါ့။ ဒေလီမေတို့၊ ဒေလီအိပ်စ်ပရက်စ် တို့မှာတော့ ဝေဖန် သူရဲ့ အမည်ကို ထည့်ကြတယ်။ ဒါကတော့ သတင်းစာ ပိုင်ရှင်ရဲ့ သဘောပေါ့။ ပြီးတော့လည်း နယ်သတင်းတွေကို တကွဲတပြား မထည့်စေချင်ဘူး။ စုပြီးတော့ ဆက်ကာဆက်ကာ ထည့်စေချင်တယ်။ ဥပမာ စစ်ကိုင်းမြို့ သတင်းဆိုပြီး ဆန်စပါး ဈေးရောက်၊ ပြီးတော့ မိုဆိုလီနီ၏ ကြီးဝါးချက်၊ ပြီးတော့ ငါးပွင့်ဆိုင် အတွင်းရေး၊ ပြီးတော့ တရုတ်များ သတင်းစာ ဝယ်မရ၍ မှိုင်နေကြောင်း၊ ပြီးတော့ ဖျာပုံမြို့က အပျိုကြီး စသဖြင့် ရောယှက်နေတော့ စာဖတ်သူ အာရုံမှာ ထိခိုက် ပါတယ်။

သတင်းစာ လုပ်ငန်းမှာ ဆိုင်ကော်လော်ဂျီဆိုတဲ့ စိတ် ပညာ အများကြီး ပါပါတယ်။ နယ်သတင်း တသတ်၊ နိုင်ငံခြားသတင်း တသတ်၊ ဆောင်းပါး တသတ် စသဖြင့်

စီစဉ်နိုင်လျှင် အကောင်းဆုံးပေါ့၊ ကျွန်တော်တို့က အလွတ်
ကနေကြည့်တော့ အပြစ်တွေကို အမြင်ဆုံးပေါ့ဗျာ၊ လက်တွေ့
လုပ်နေတဲ့ သတင်းစာဆရာတွေက ပိုပြီးသိမှာပဲ၊ ပြင်လို
ရုတ်တရက်မရနိုင်လို့ နေကြရတယ် ထင်ပါရဲ့”

လူကြီး ။ ။ “မောင်ပြောတာ ဦးလည်း သဘောကျ
ပါတယ်၊ နို့ မြန်မာ့အလင်း သတင်းစာကကော”

လူငယ် ။ ။ “အကျိုးအပြစ်ကတော့ ခုနက
ကျွန်တော် အစီရင်ခံတဲ့ အတိုင်းပါပဲ၊ နို့ပေမယ့် ကွာတာ
လေးတွေတော့ ရှိတာပေါ့။ အများအားဖြင့် မြန်မာ့အလင်းက
အချို့သော သတင်းများထက် စောတယ်၊ သူရိယကတော့
ချိန်ပြီးတော့မှ ထည့်တယ် ထင်ပါရဲ့၊ သူရိယက တည်တယ်၊
သို့ပေမယ့် သတင်းစာဆိုတာ စောင်ရေများတိုင်း အဆင့်အတန်း
မြင့်တယ်လို့ မဆိုနိုင်ဘူး ဦးရဲ့။”

ဗီးလတ်မှ ဒေလီမေ၊ ဒေလီအိတ်စပရက်စ်၊ ဒေလီ
တီရောလ်ဆိုတဲ့ သတင်းစာတွေဟာ စောင်ရေအများဆုံးတွေ
ပေါ့၊ သို့ရာတွင် တကယ် လူတွေလေးစားကြည့်ညှိပြီးတော့
နိုင်ငံခြားက အရေးယူကြတဲ့ ‘တိုင်း’ သတင်းစာကတော့ ခုန
ပြောခဲ့တဲ့ သတင်းစာတွေရဲ့ လေးပုံတစ်ပုံတောင် မလိုက်
နိုင်ဘူး၊ သို့ပေမယ့် စောင်ရေများတိုင်း အဆင့်အတန်း မမြင့်
ဘူးလို့ ကျွန်တော်ပြောတာမဟုတ်ဘူး၊ အမေရိကန်ပြည်က
နယူးရောက်တိုင်းတို့၊ နယူးအိဗီးနင်းပို့စ်တို့ ဆိုတဲ့ သတင်းစာ
တွေဟာ စောင်ရေမှာလည်း ထိပ်ပဲ၊ အဆင့်အတန်း မှာလည်း
ဟိုမှာ အတော်မြင့်တယ် ဆိုရမှာပေါ့။

သတင်းစာလုပ်ငန်းဟာလည်း ကုန်သည်လုပ်ငန်း
သဘောဖြစ်နေတော့ အရုံးအမြတ်ကို အရေးတကြီး ထားကြ
ပေမှာပေါ့ ဦးရယ်၊ မြန်မာ့အလင်းက ကာတွန်းတွေ ရယ်ရွှင်
ဖွယ်ကလေးတွေ သူ့ရက်နဲ့သူ ထည့်ပေးတာ လူများ အတော်

သဘောကျကြဇာယ်လို့ ထင်တယ်။ မြန်မာ့အလင်းမှာ စာအုပ်
ဝေဖန်ချက်သတ်သတ်မပါတာ ချွတ်ယွင်းချက်တစ်ခုလို့
ကျွန်တော်ထင်ပါတယ်။ သူရိယကလည်း မြန်မာရုပ်ရှင်
ဝေဖန်ချက်များကို ၇-ရက်လျှင် တစ်ကြိမ်လောက် ထည့်သင့်
တယ် ထင်ပါတယ်။

စာအုပ်တို့၊ ရုပ်ရှင်တို့၊ ဇာတ်ပွဲ၊ အငြိမ်ပွဲတို့၊ ဇာတ်ပြား
တို့ ဆိုတာတွေဟာ သတင်းစာထဲမှာ ထည့်သင့်တဲ့ အကြောင်း
တွေ ပါပဲ။ မိန်းမများအဖို့၊ ကလေးများအဖို့ဆိုပြီး သတင်းစာ
များမှာ သတ်သတ် အခန်းထည့်ပေးလျှင် တိုးတက်တယ်လို့
ဆိုရမှာပဲ။ အင်္ဂလိပ်သတင်းစာတိုင်းမှာ ဒီအခန်းတွေ ပါပါ
တယ်။ ကျန်းမာရေးကစားပွဲများ ယခုထည့်သလို မဟုတ်ဘဲ
တပေါင်းတစုတည်း ဆက်ပြီးထည့်နိုင်လျှင် အကောင်းဆုံး
ပါပဲ။ အာသာမပျက်ရအောင်ပေါ့ ဦးရယ်၊ လူအများ စိတ်ဝင်
စားစရာ ဇာတ်ပုံများကိုလည်း တစ်မျက်နှာ၊ နှစ်မျက်နှာ
စသဖြင့် စုပြီး ထည့်နိုင်လျှင် သာ၍ကောင်းပါလိမ့်မယ်။
မီးလတ်က အင်္ဂလိပ်သတင်းစာကြီးတွေမှာတော့ နောက်ဆုံး
စာမျက်နှာမှာ စုပြီး ထည့်ကြပါတယ်”

လူကြီး ။ ။ “နို့ ဂျာနယ်တွေကိုရော မောင်က
ဘယ်လို သဘောထားပါသလဲ”

လူငယ် ။ ။ “ကျွန်တော်ဖတ်တဲ့ ဂျာနယ်တွေ
ကတော့ ဒီးဒုတ်၊ ဘားမားဂျာနယ်နှင့် ရဲသတင်းစာ ဖြစ်ပါ
တယ်။ ဆောင်းပါးအထားအသို၊ ဂျာနယ်စီစဉ် ရိုက်နှိပ်ပုံကို
ကြည့်လျှင် ဘားမားဂျာနယ်က အကောင်းဆုံး ဖြစ်ပါတယ်။
နိုင်ငံရေး၊ မြန်မာစာပေ အတတ်ပညာနှင့် ဗဟုသုတအတွက်
ဆိုရင် ဒီးဒုတ်ကို ကျွန်တော် ကြိုက်ပါတယ်။ ခပ်ဆန်းဆန်း၊
ခပ်ကြမ်းကြမ်း ကြိုက်သူများကတော့ ရဲသတင်းစာကို စွဲမှာပါပဲ။

သို့ရာတွင် နိုင်ငံရေးအယူအဆဘက်ကဆိုလျှင် ဘားမား
 ဂျာနယ်ကို ကျွန်တော်ဖတ်လို့မရပါ။ ဒါကတော့ လူတစ်ဦးနဲ့
 တစ်ဦး တူခဲသားကလားဗျာ။ ဒီးဒုတ်မှာလည်း ကျောင်းသား
 များ လက်တည့်စမ်းတဲ့ ကဗျာခန်းကို ကျွန်တော် မဖတ်ပါ။
 ရဲသတင်းစာ ဆောင်းပါးတစ်ဝက်လောက်ဟာဖြင့် ကျောင်းသား
 သူငယ်၊ သူငယ်မများ ရေးသားချက်နဲ့ တူပါတယ်။ ကျွန်တော်
 တို့ ၉-တန်း၊ ၁၀-တန်း ရောက်တော့ အတန်းထဲမှာ ရေးရတဲ့
 စာစီစာကုံးမျိုး ဖြစ်ပါတယ်။

သို့ရာတွင် ဒီဂျာနယ် သုံးခုစလုံးကို ဦးစီးနေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်
 သုံးယောက်စလုံးကတော့ လူတော်ချည်းပါပဲ။ နိုင်ငံရေး၊ ကဗျာ၊
 အင်းအိုင်စမ၊ ဗေဒင်၊ နက္ခတ်၊ ဂီတနှင့် လောကုတ္တရာ
 ဘက်က ဒီးဒုတ်ဦးဘချိုလို နဲ့စပ်တဲ့သူ ရှိမည်မထင်ပါ။
 အင်္ဂလိပ်လူမျိုးများထဲမှာတော့ အလံဒစ်ဟပ်စ်စလေ ဆိုတဲ့
 ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ယောက် ရှိပါတယ်။ ဘယ်ဘက်ကစမ်းစမ်း ရတဲ့
 ပုဂ္ဂိုလ်ပါပဲ။ သို့ရာတွင် ဒီးဒုတ်ဦးဘချိုလောက်တော့ စုံမယ်
 မထင်ပါ။ ဦးဘချိုက အဆိုလည်း အင်မတန် ကောင်းတယ်
 လို့ ပြောသံကြားဖူးပါတယ်။ အားကစားလည်း တော်တယ်
 ဆိုပဲ။

ဦးဗဂျီငိုဆိုတာကတော့ အတော်အကြံကြီးတဲ့လူ ဦးရဲ့။
 သူရေးတဲ့ ကြီးပွားချမ်းသာရေး စာအုပ်ဟာ မြန်မာပြည်မှာ
 ခေတ်နှင့်ဆီလျော်သော စာအုပ်၊ ခေတ်ကြီးကို ဖွင့်ပေးတဲ့ စာ
 အုပ်ပါပဲ။ ဘားမားဂျာနယ်ဟာလည်း သူစီစဉ်တဲ့အတိုင်း အတော်
 လူကြိုက်များလာပါပြီ။ နိုင်ငံရေးအယူအဆဆိုတာကတော့
 တစ်ဦးနဲ့တစ်ဦး တူခဲသားကလား ဦးရယ်။ ဦးဗဂျီငိုကတော့
 ကာလကတ္တားက 'အမရိတဘဇာပထရိကာ' တို့၊ 'အက်တ်
 ဘန်စ်' တို့ကို အတော်ဖတ်ပုံရတယ်။ လူအများ စိတ်ကြိုက်
 ကိုလည်း အတော်သိပုံရတယ်။ သတင်းစာဂျာနယ်လုပ်ငန်းမှာ

ဒီအချက်ဟာ အရေးအကြီးဆုံးပေါ့၊ များမကြာမီ နေ့စဉ် သတင်းစာတစ်စောင် ထုတ်ဝေဖြစ်အောင် ကြိုးစားနေတယ်လို့ ကြားတာပဲ၊ ကျွန်တော်တော့ သေသေချာချာ မသိသေးဘူး၊ ရဲသတင်းစာကို ဦးစီးနေတဲ့ မဟာဆွေလည်း အတော်တော်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ပါပဲ၊ ရဲသတင်းစာမှာ အခကြေးငွေ တစ်ပြားမှမယူဘဲ အယ်ဒီတာလုပ်နေတယ် ကြားတယ်။

မြန်မာပြည်မှာ ဝတ္ထုတို့ ဆောင်းပါးတို့ရေးပြီး ငွေဝင် လမ်းမှန်နေတဲ့သူဆိုလို့ ပီမိုးနင်းနဲ့ မဟာဆွေ နှစ်ယောက်ပဲ ရှိတယ်လို့ ကျွန်တော်ထင်တယ်၊ ရဲသတင်းစာကတော့ အများ ကြီး လိုပါသေးတယ်၊ အားပေးသူက နည်းတော့ စိတ်ထင်တိုင်း လုပ်လို့ မဖြစ်နိုင်ဘူး ထင်ပါရဲ့၊ ကောင်းသော လုပ်ငန်း အတွက် အထောက်အပံ့ ဖြစ်ပါစေတော့ ဆိုပြီး တစ်ပတ်လျှင် တစ်မူးကျ လှူနေတော့တာပဲ၊ တန်လှတယ်လို့တော့ မဟုတ် ပါဘူး၊ ဘုန်းတော်ကြီးတွေ မရေးရဘူးလို့ အရင်တလောက ရဲအုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့က ဆုံးဖြတ်လိုက်တုန်းကတောင် ရဲကို မဖတ်တော့ဘူးလို့ပင် စိတ်ကူးလိုက်ပါသေးရဲ့၊ သို့ပေမယ့် ယခုထက်ထိတော့ မပြတ်ဖတ်နေလျက်ပါပဲ”

လူကြီး ။ ။ “ဆယ်သန်းတို့ ဗန္ဓုလတို့ကော မောင်ရယ်”

လူငယ် ။ ။ “အဲဒါတွေကိုတော့ မဖတ်ဖူးလို့ မပြောတတ်ဘူး ဦးရဲ့၊ ဆယ်သန်းကိုတော့ လေးငါးခါ ဖတ်ဖူး ပါရဲ့၊ ဗန္ဓုလကိုတော့ ထွက်စက တစ်အုပ် ဖတ်ဖူးပါတယ်၊ သတင်းစာတန်ဖိုး အကုန်အကျများလွန်းလို့ ဒါတွေကို ဖြတ်ထားရတယ်၊ စာဖတ်အသင်းတွေမရှိတာ ခက်တာပေါ့၊ ကျွန်တော့အတွက် အင်္ဂလိပ် မြန်မာဂျာနယ်ဖိုးက တစ်လကို ၁၅-ကျပ်လောက် ကုန်နေတယ်၊ စာဖတ်အသင်းရုံတွေသာ ရှိရင် အများကြီး သက်သာမှာပေါ့ ဦးရယ်”

လူကြီး ။ ။ “မောင်ရင်က အတော်နဲ့စပ်သားပဲ၊ ဦးတော့ အသက်အရွယ်ကလည်းကြီး၊ အချိန်ကလည်း တယ် မရတာနဲ့ ဒါတွေကို မဖတ်အားဘူး မောင်ရဲ့၊ ဝါသနာကတော့ ရှိရက်ပါပဲ၊ ဒါထက် မဂ္ဂဇင်းတွေအကြောင်းလည်း ထင်မြင်ချက် သိပါရစေအုံးလေ၊ ပြောလက်စနဲ့ ဆက်ပါအုံး”

လူငယ် ။ ။ “ဟုတ်ကဲ့၊ ခရီးသွားရင်း အခုလို စကားပြောခွင့်ရတာ ကျွန်တော်ဖြင့် သိပ်ဝမ်းသာပါတယ်၊ မဂ္ဂဇင်း အကြောင်းပြောရရင် တော်တော်နဲ့ ပြီးမယ်မထင်ဘူး”

ခပ်တိုတိုနဲ့ ရုန်းကြစို့ ဦးရယ်၊ ကျွန်တော်ဆင်းရမယ့် နေရာကလည်း နီးပြီ၊ ကျွန်တော် အမြဲဖတ်တဲ့ မဂ္ဂဇင်းတွေ ကတော့ သူရိယ၊ တိုးတက်ရေး၊ ကြီးပွားရေးနဲ့ ဂန္ထ လောက မဂ္ဂဇင်းတို့ ဖြစ်ပါတယ်၊ သူရိယ မဂ္ဂဇင်းကတော့ ဝတ္ထု အဆင့်အတန်းမြင့်မြင့် ကြိုက်သူများအတွက် အကောင်းဆုံးပေါ့၊ ပုံနှိပ်ချုပ်လုပ်ပုံ၊ ဆောင်းပါးအထားအသိုတို့ကိုလည်း ဆိုစရာ မရှိပါဘူး၊ နိုင်ငံခြားခရီးသွား ဆောင်းပါးတွေလည်း ဖတ်လို့ ကောင်းပါတယ်၊ ငါးမူးတော့ ကောင်းကောင်းကြီး တန်တာ ပေါ့၊ အယ်ဒီတာ ဦးသိမ်းမောင်ဆိုတာ သတင်းစာ မဂ္ဂဇင်း တွေမှာ အတော် နဲ့စပ်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ပါပဲ၊ သူရေးတဲ့ “သတင်းစာ ဆရာ” ဆိုတဲ့ စာအုပ်ဟာ ဝါသနာပါအုံ့လူတိုင်း ဖတ်သင့်တဲ့ စာအုပ်ပေါ့”

“တိုးတက်ရေးမဂ္ဂဇင်းကတော့ ဦးတို့ လူကြီးပိုင်းက ကြိုက်လိမ့်မယ်ထင်တယ်၊ ကျွန်တော်အတွက်မှာဖြင့် တောင်တွင်း ကြီး ရှင်ဥက္ကဋ္ဌဆရာတော်ရေးတဲ့ ခေတင်းပါးတွေ၊ ပီမိုးနင်း ရေးတဲ့ နီရှေးအကြောင်းတို့၊ မဟာဆွေတို့၊ ဦးဗဂျီငိုတို့ ဆောင်း ပါးတွေသာ ရွေးပြီး ဖတ်ရတော့တယ်၊ လစဉ်ထုတ် မဂ္ဂဇင်း ထဲမှာ စောင်ရေအများဆုံး ထုတ်ဝေရတယ်လို့တော့ ပြောတာပဲ၊ ဘိုးမေတ္တာဆိုတဲ့ ဆောင်းပါးရှင်ဟာ ဂရုစိုက်ပြီး ဖတ်သင့်တဲ့

ပုဂ္ဂိုလ်ပါပဲ။ တိုးတက်ရေးတော့ ရောက်ရောက်ချင်း အနောက်
 ကျောင်းက ဦးပဉ္စင်းက ဖတ်ချင်တယ်ဆိုပြီး တခါတလေ
 ယူသွားတာပဲ။ ဦးပဉ္စင်းဆီက တကာကြီးတွေဆီ တစ်ဆင့်
 ရောက်ပြီး တခါတလေ နောက်အုပ်ရောက်မှပဲ ပြန်ရောက်
 တော့တယ်။ ဂန္ထလောကကတော့ ကျွန်တော့်အသည်းစွဲပေါ့။
 ထွက်ကတည်းက ၁၂-နှစ်လုံးလုံး ဂန္ထလောကရောက်လာရင်
 တယ်ပြီး ဝမ်းသာတာကိုး။ အင်္ဂလိပ်တစ်ပိုင်း၊ မြန်မာတစ်ပိုင်း
 ဆိုတော့ အင်္ဂလိပ်စာမတတ်တဲ့သူများ ဖတ်ဖို့ရာက တပန်းရှုံး
 နေတယ် ဦးရဲ့။

အင်္ဂလိပ်စာမတတ်တဲ့ မြန်မာတိုင်းကတော့ သိပ်ဖတ်လို့
 ကောင်းတာပဲ။ အခု အခကြေးငွေမယူဘဲ လစဉ် မှန်မှန် ထွက်
 အောင် ဂရုစိုက်နေတဲ့ ကိုကျော်ဝင်းတို့၊ ကိုမျိုးမင်းတို့ ညီနောင်
 နှစ်ယောက်ကိုလည်း ကျေးဇူးတင်စရာပဲ။

အဆင့်အတန်းက အတော်မြင့်တဲ့ မဂ္ဂဇင်းပါပဲ။ အခုလ
 ဇော်ဂျီရေးတဲ့ သူ့မယားဆိုတဲ့ ဝတ္ထုကလေးဟာ အင်္ဂလိပ်
 ဝတ္ထုရေးဆရာ ဟုချ်ဝါလ်ပိုလ်ရေးတဲ့ ဝတ္ထုမျိုးကလေးပါပဲ။

မြန်မာဝတ္ထုဖတ်သူ တစ်ရာမှာ ငါးယောက်လောက်မှ
 ကြိုက်ပါ့မလား မဆိုနိုင်ဘူး။ ကျွန်တော်တော့ သိပ်ကြိုက်တာပဲ။

ဒီလို အဆင့်အတန်းမြင့်ပြန်လည်း ဖတ်သူနည်းပြန်
 ပါရော၊ တစ်လကို စောင်ရေ ငါးရာလောက်ပဲ ထုတ်ရတယ်
 ကြားတယ်။ ကြီးပွားရေးမဂ္ဂဇင်းလည်း ကျွန်တော့်အသည်းစွဲ
 ပေါ့။ သို့ရာတွင် တစ်ခါတလေ ထွက်ရမယ့်ရက်မှာ မထွက်ရင်
 စောင့်ရ၊ တယ်ပြီး ဒုက္ခရောက်တာကိုး။ ဒီမဂ္ဂဇင်းကိုတော့
 ကျွန်တော်ဖြင့် အပြစ်ရှာလို့ကို မရပါဘူး။ ရက်မှန်မှန် မထွက်
 တဲ့ အပြစ်ပဲရှိတယ်။ စီမံထုတ်ဝေသူ ကိုလှဆိုတာ ကျွန်တော်
 တော့ မမြင်ဖူးဘူး။ နို့ပေမယ့် အရေးအသား အစီအစဉ်
 ကြည့်ရတာနဲ့ အတော် ဟာသဘက်က စွမ်းတဲ့လူ ထင်ပါရဲ့။

ကာတွန်းတွေ၊ ရုပ်ပုံတွေ၊ ဆောင်ပါးကောင်းတွေတော့ မှန်မှန် ကြီးပါတဲ့ မဂ္ဂဇင်ပါပဲ။ ကျွန်တော့် မိတ်ဆွေတိုင်း ဝယ်ဖတ်ဖို့ တိုက်တွန်းနေပါတယ်”

ထိုသို့ လူကြီးနှင့် လူငယ် စကားပြော ကောင်းနေကြစဉ် မှာ သင်္ဘောလည်း လမ်းရှိ မြို့တစ်မြို့သို့ ဆိုက်ကပ်တော့မည် ဖြစ်၍ ထိုလူငယ်သည် လူကြီးအား နှုတ်ဆက်ပြီး “ကိုင်း...ဦး ကျွန်တော်တော့ ဒီမှာ ဆင်းရဲတော့မယ်၊ တွေ့ရတာ အများ ကြီး ဝမ်းသာပါတယ်၊ ကျွန်တော်ဖြင့် သတင်းစာမဂ္ဂဇင်းတွေကို ဝါသနာပါလွန်းလို့ ဖတ်လည်းဖတ်၊ ဆွေးလည်းဆွေးနွေး၊ သူများကိုလည်း ဝါသနာပါအောင် တိုက်တွန်း၊ တိုးတက်အောင် စိတ်ကူးပြီး အချိန်ကုန်စေတာပဲ” ဟုဆိုပြီး ဆင်းသွားပါသည်။

ကိုလှရေ...ကျွန်တော်လည်း သူတို့နှစ်ဦး စကား ပြတ်တော့မှပဲ ကျွန်တော့် ကြီးပွားရေးကို ဆက်ပြီး ဖတ်ရ တော့တယ်ဗျို့။

သူတို့နှစ်ဦးရဲ့ လွတ်လပ်တဲ့ ဆွေးနွေးချက်များကို ခင်ဗျားသိရအောင် သူတို့စကားအတိုင်း မှတ်မိသမျှ ကျွန်တော် ရေးလိုက်တာပဲ။ ကျွန်တော့်စာကို ခင်ဗျားက မဂ္ဂဇင်းထဲ ထည့် လိုက်လို့ အဲဒီလူကြီးနဲ့ လူငယ်သာ ဖတ်မိကြရင် အံ့အားသင့် သွားကြလိမ့်မယ်။ နောင် ကျွန်တော်ပါရင် ဒီလို လွတ်လွတ် လပ်လပ် ပြောချင်မှာ ပြောကြတော့မယ်။ လွတ်လပ်မှုကို ချုပ်ချယ်တာတော့ မဟုတ်ဘူးဗျို့နော်...။

• မောင်သန့်

ကိုသန့်က ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီးမတိုင်မီ ခေတ်က ထွက်နေတဲ့ သတင်းစာ၊ ဂျာနယ်၊ မဂ္ဂဇင်းတွေကို လူငယ် တစ်ယောက်က ဘယ်လိုမြင်တယ်ဆိုတဲ့သဘော ရေးပေးလိုက် တဲ့ ဆောင်းပါးဟာ ကိုသန့် တမင်ထွင်ရေးတာပဲလို့ ကျွန်တော် ထင်ပါတယ်။

လူကြီးနဲ့ လူငယ် သဘောပေါ်မှာ ဒီလိုစကားပြောကြ
တာမျိုးဟာ ရှိနိုင်ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ဦးသန့်ဆောင်းပါး
ကတော့ တမင်ထွင်ရေးတာပဲ ဖြစ်မှာပဲ။ ဖွင့်တော့မမေးမိဘူး။
မေးစရာမလိုဘူး ထင်တာနဲ့ မမေးမိပါဘူး။ စာရေးဆရာဆိုတာ
ဒီလိုပဲ ထွင်တတ်ကြတာပါပဲ။ မေးစရာမရှိတဲ့ အကြောင်းတစ်ခု
က လူငယ်ရဲ့ အာဘော်တွေဟာ အဲဒီတုန်းက ကိုသန့်ရဲ့
အာဘော်တွေချည်း ဖြစ်နေကြလို့ပါပဲ။ ဒီအမြင် ဒီအယူအဆ
မျိုးတွေ ကိုသန့်မှာ ရှိနေတယ်ဆိုတာတော့ သူနဲ့ စကား
စမြည် ပြောရာက ကျွန်တော်တို့ သိနေကြပါတယ်။ လူငယ်
အသက် ၃၀-အရွယ်ဆိုတာလည်း ကိုသန့်ပဲ ဖြစ်နေမှာပဲ။ သူ့
အသက်ဟာလည်း အဲဒီနှစ်တုန်းက ၂၉-နှစ်လောက်ပဲ ရှိနေ
ပါတယ်”

အထက်ပါ ကြီးပွားရေး မဂ္ဂဇင်း၌ ဦးသန့်ရေးခဲ့သော ဆောင်းပါးကို
လူထုဦးလှ ပြန်လည်တင်ပြသဖြင့် ဦးသန့်၏ သတင်းစာဗဟုသုတ၊ သတင်းစာ
ဝါသနာပြင်းထန်ပုံနှင့် စာနယ်ဇင်းများအပေါ်တွင် မည်မျှဂရုတစိုက် စေတနာ
ထားရှိပုံကို သိသာကြရပေသည်။ ဦးသန့်က လူထုဦးလှရေးသကဲ့သို့ပင်
အမြဲသတင်းစာထောင်ချင်သောသူ၊ သတင်းစာဆရာ လုပ်ချင်သူဖြစ်သည်။
သတင်းစာ ပြုစုပျိုးထောင်၍ လူသားတစ်ယောက်၏ တာဝန်ကို ကျေပြန်စွာ
ထမ်းဆောင်လိုသူဖြစ်ကြောင်း သိသာနိုင်ပေသည်။ ဦးသန့်၏ မိသားစုတွင်
ဦးသန့်၏ ဝါသနာခြေရာကို နင်းသူမှာ တစ်ယောက်သာ ရှိသည်။

သူကား ဦးသန့်၏ ညီဖြစ်သူ ဦးခန့်ဖြစ်သည်။ ဦးသန့်သည် သတင်း
စာဆရာဖြစ်ရန် ဝါသနာပါရင်းစွဲဖြစ်ပြီး ယနေ့ထိသတင်းစာဆရာစစ်စစ်
ဖြစ်မလာသေးသော်လည်း ဦးခန့်ကား စာနယ်ဇင်းလောကတွင် ဦးသန့်ထက်
ပိုမိုနဲ့စပ် ကျွမ်းကျင်သူ ဖြစ်လာသည်။ ဦးသန့် အမျိုးသားကျောင်းအုပ်ကြီး
အဖြစ် အမှုထမ်းနေစဉ်ကစ၍ ဦးသန့်၏ညီ ဦးခန့်သည် ပန်းတနော် ဦးခန့်
ဟူသော အမည်ဖြင့် စာပေလောကသို့ ရောက်နေပေပြီ။ ဂန္ထလောက မဂ္ဂဇင်း
အယ်ဒီတာအဖြစ် ဦးခန့်သည် နှစ်ပေါင်းများစွာ ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။

ဦးသန့်သည် မိမိစိတ်ရောက်ကိုယ်ပါ ဝင်ရောက်ဆောင်ရွက်လိုသော စာနယ်ဇင်းလောကသို့ မိမိမရောက်ဘဲရှိသေးသော်လည်း ညီဖြစ်သူ ဦးခန့်သည် စာနယ်ဇင်းလောကတွင် ထိထိရောက်ရောက် ပါဝင်ဆောင်ရွက်နိုင်ခဲ့ခြင်း အတွက် အထူးကျေနပ်အားရပေသည်။

သတင်းစာဆရာဘဝကို အလွန် ချစ်ခင် နှစ်သက်သော ဦးသန့်သည် မြန်မာသတင်းစာလောကမှ ပုဂ္ဂိုလ်များ နှင့် အလွန်ချစ်ကြည်ရင်းနှီးသူလည်း ဖြစ်သည်။

ဤသည်မှာ သတင်းစာဝါသနာကြောင့်သာမဟုတ်၊ ဦးသန့်၏ ပင်ကိုယ် စိတ်ဓာတ်ကပင် လူတစ်ဘက်သားအား နှစ်လိုချစ်ကြည်အောင် ဆက်ဆံ တတ်သူ ဖြစ်၍ဟုလည်း ဆိုချင်ပါသည်။

မြန်မာသတင်းစာလောကမှ လူထုဦးလှ၊ အိုးဝေ ဦးညိုမြ၊ ယူပီအိုင် ဦးဘသန်း၊ ဆရာ တက်တိုး စသည်တို့မှာ ဦးသန့်၏ အရင်းနှီးဆုံး လက် ဟောင်း သတင်းစာဆရာကြီးများလည်း ဖြစ်ကြလေသည်။ ကုလသမဂ္ဂတွင် အတွင်းရေးမှူးချုပ်တာဝန် ထမ်းဆောင်နေစဉ်အတွင်း ဦးသန့်နှင့် သတင်းစာ ဆရာများ ဆက်ဆံရေးနှင့် ပတ်သက်၍ သတင်းစာဆရာများဘက်မှ မကျေနပ် သော သတင်း တစွန်းတစမျှ မကြားခဲ့ရခြင်းသည် ဦးသန့်၏ လူမှုဆက်ဆံ ရေး ပြေပြစ်သည့် အမူအကျင့်ကို လေ့လာနိုင်သည့် အချက်တစ်ခုပင် ဖြစ်လေသည်။

သတင်းစာဆရာဆိုသည်မှာ မိမိတို့လိုချင်သော သတင်းရယူရေးအတွက် ထောင့်အသီးသီးမှ ရသလို နှိုက်တတ်ကြသောသူများ ဖြစ်သည်။ ထိုသို့ ကြိုးစားသည့်အခါ လိုချင်သောသတင်း ရချင်လည်းရသည်။ မရသောအခါ လည်း ရှိသည်။ သတင်းစာဆရာများထဲတွင် သမာသမတ်ရှိသူရှိသလိုပင် မလိုလျှင် မလိုသလို သိက္ခာမစောင့်စည်းပဲ ရေးတတ်သူလည်းရှိသည်။ ကမ္ဘာ နိုင်ငံ ခေါင်းဆောင် အများပင် သတင်းစာဆရာများ၏ ပြစ်တင်ရှုတ်ချ ရေးသားမှုကို ခံရဖူးသူတွေ ဖြစ်ပေသည်။ ဦးသန့်နှင့် ပတ်သက်၍ ထူးခြား သည်မှာ ယင်းအချက်ပင် ဖြစ်လေသည်။

ဦးသန့်ကို ကမ္ဘာ့ကုလသမဂ္ဂရှိ သတင်းထောက်၊ သတင်းစာဆရာများ၏

မကျေမနပ် ပြစ်တင်ရေးသားမှုမှာ အလွန်နည်းပါးသည်။ ဦးသန့်နှင့် နိုင်ငံ
တကာ သတင်းစာဆရာများ ဆက်ဆံမှုမှာ ချောမောသည်။ ပြေပြစ်သည်။

နိုင်ငံတကာ သတင်းထောက်များအနေဖြင့်လည်း သတင်းစာလောက၊
စာပေလောကကို အလွန်ချစ်မြတ်နိုးသော ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးတစ်ဦးနှင့် ဆက်ဆံ
ရသည်ကို အလွန်ကျေနပ်မှုရှိကြသည်။ ဝမ်းသာဝမ်းမြောက်လည်း ဖြစ်ကြ
သည်။ ဤသို့ ဦးသန့်က သတင်းစာဆရာများကို ခင်မင်စွာ ဆက်ဆံ၍
လည်းကောင်း၊ သတင်းစာဆရာများက ဦးသန့်ကို လေးစားစွာ ပြန်လည်
ဆက်ဆံ၍လည်းကောင်း ဦးသန့်နှင့် ကုလသမဂ္ဂသတင်းစာဆရာတို့၏
ဆက်ဆံရေးမှာ အလွန်ချောမောခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါချေ၏။

၉။ ဂျပန်၏ သံသယစက်ကွင်းဝယ်

“ဂျပန်က ကျွန်တော်တို့ကို တကယ် လွတ်လပ်ရေး ပေးလိမ့်မယ်လို့ ဘယ်တော့မှ ကျွန်တော်မထင်ခဲ့ပါဘူး။ အဲဒီ တုန်းက အခြေအနေတွေဟာ အပြတ်ပြောဖို့ ခက်ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ကျွန်တော်ကတော့ အကောင်းထက် အဆိုးဘက် ကသာ ကြိုတင်မြင်ခဲ့တယ်” ဟု ဦးသန့်က ပြောခဲ့ဖူးသည်။

ဂျပန်တပ်မတော်က မြန်မာနိုင်ငံကို လွတ်လပ်ရေးပေးမည်ဟု ကြွေး ကြော်ပြီး ဝင်လာသောအခါတွင် ဦးသန့်က သည်ဂျပန်တွေ၏ စကားကို မယုံ၊ သူတို့လုပ်ရပ်များကိုကြည့်၍ သူတို့ စိတ်သဘောထားကို အကဲခတ် နိုင်ခဲ့သည်။ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၊ ဗိုလ်နေဝင်း၊ ဗိုလ်လက်ျာ၊ ဗိုလ်စကြာ၊ ဗိုလ်လရောင် စသော မျိုးချစ်ရဲဘော်များ ပါဝင်သည့် ဗမာ့လွတ်လပ်ရေး တပ်မတော်သည် ဂျပန်တပ်မတော်၏ တပ်ဦးမှ လိုက်ပါ၍ မြန်မာနိုင်ငံသို့ ဝင်ရောက်လာခဲ့၏။

ထိုအချိန်တွင် ဦးသန့်သည် ပန်းတနော်မြို့သားတစ်ဦး ဖြစ်သည့် အလျောက် ပန်းတနော်မြို့နယ် အုပ်ချုပ်ရေး ကော်မတီတွင် အဖွဲ့ဝင်တစ်ဦး အဖြစ် ပါဝင်ဆောင်ရွက်လျက် ရှိပေသည်။

၁၉၄၂-ခု၊ မေလတွင် မြန်မာတစ်နိုင်ငံလုံးကို ဂျပန်တပ်မတော် သိမ်းပြီးလေပြီ။ ထိုနှစ် ဂျူလိုင်လ ၂၄-ရက်နေ့တွင် ဂျပန်သည် ဗမာ့ လွတ် လပ်ရေး တပ်မတော်ကို ဖျက်သိမ်းလိုက်လေသည်။ ထို့နောက် ယင်း တပ်မတော်အစား ဗမာ့ကာကွယ်ရေးတပ်မတော်ကို ထပ်မံဖွဲ့စည်းစေသည်။ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းကို ခေါင်းဆောင်၍ ဖွဲ့စည်းသော်လည်း ဂျပန်စစ်

ခေါင်းဆောင် ဆူဇူကီးနှင့် အခြားဂျပန်အရာရှိကြီးများကို အကြံပေးအရာရှိ များအဖြစ် ပူးတွဲပါဝင် ချုပ်ကိုင်ထားစေသည်။

ထိုနောက် ဂျပန်တို့သည် ဗဟိုအစိုးရအဖွဲ့ကို ဒေါက်တာဘမော် ဦးစီး၍ ဖွဲ့စည်းစေသည်။ သို့သော် နေရာတိုင်းမှာ ဂျပန်အကြံပေးအရာရှိ များက ဝင်ရောက်ချယ်လှယ်၍ သူတို့သဘောကျ ဖွဲ့စည်းခြင်း ဖြစ်နေ၏။ ဦးသန့်သည် ဂျပန်တို့၏ ကောက်ကျစ်စဉ်းလဲသော သဘောထားများကို ကြိုတင်သိမြင်၍ နေလေသည်။ သမိုင်းစဉ်ကို ပြန်၍လေ့လာခြင်းဖြင့် ဂျပန် တွေ အဘယ်ကြောင့် မြန်မာနိုင်ငံသို့ ရောက်လာခြင်းကို လည်းကောင်း၊ လွတ်လပ်ရေး ပေးမည်ဟူသော မက်လုံးကိုပြု၍ ညာဝါးလိမ်လည်နေခြင်းကို လည်းကောင်း ဦးသန့် ကောင်းစွာ သဘောပေါက်နေလေသည်။

၁၉၄၂-ခု၊ မေလတွင် ဦးသန့်ကို ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့် သခင်ထွန်းအုပ် တို့က ရန်ကုန်သို့လာရန် အကြောင်းကြားခေါ်ယူလေသည်။

ဦးသန့်ကို မြန်မာ့ပညာရေး ပြန်လည်ပြုစုရေး ကော်မတီတွင် အတွင်း ရေးမှူးအဖြစ် ဆောင်ရွက်စေရန်ဖြစ်သည်။ ဦးသန့်သည် ဂျပန်ကို မည်သို့ပင် သဘောမကျသော်လည်း မိတ်ဆွေများ၏ လက်ကမ်းခြင်းကို မငြင်းပယ် ခဲ့ပါချေ။ ထိုအဖွဲ့၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ မြန်မာ့ပညာရေး စနစ်တကျ ပြန်လည် ပြုစုပျိုးထောင်ရန် စီမံကိန်းများ ရေးဆွဲဆောင်ရွက်ရန်ပင် ဖြစ်သည်။ ထို အချိန်က ခရီးသွားလာရေးမှာ အလွန်ခက်ခဲလှသည်။ ဂျပန်က ထုတ်ပေး သော ခရီးသွားလက်မှတ်တစ်စောင် ရပါမည့်အကြောင်း ဘူတာရုံများ သင်္ဘော ဆိပ်များတွင် ၂၄-နာရီကြာမျှ မတ်တတ်ရပ်၍ တန်းစီရသော အချိန်လည်း ဖြစ်သည်။

ဦးသန့်မှာ ကံကောင်းသည်ဟု ဆိုရမည်။ လှေတစ်စင်း ငှားရမ်း၍ ရခဲ့သည်။ ဦးသန့်အနေဖြင့် မိမိ၏ မိသားစုကို ခွဲခွာ၍ တနယ်တရပ်သို့ အချိန်ကြာကြာ ခရီးထွက်သွားနေခြင်း မရှိခဲ့ဖူးပေရာ ယခုရန်ကုန်သို့ သွားရောက်၍ အလုပ်လုပ်ရမည် ဆိုသောအခါ သား သမီး ဇနီး၊ မိခင်တို့ အား ထားခဲ့ရန် များစွာဝန်လေးနေခဲ့သည်။ ဤသို့ဖြင့်ပင် ဦးသန့် တစ်ကိုယ် တည်း ရန်ကုန်သို့ ထွက်ခွာလာခဲ့ရ၏။ ဦးသန့် ရန်ကုန်သို့ ရောက်သောအခါ

တွင် မြို့တော်မှာ ရစရာမရှိအောင် ပျက်စီးနေပေပြီ။ ပြိုကျပျက်စီးနေသော အဆောက်အဦတွေကို ပြန်မဆောက်။ ကျန်သမျှ အဆောက်အဦများကို ဘီ-၂၉ အမေရိကန် ဗုံးကြဲလေယာဉ်များက အိန္ဒိယမှ လာရောက်၍ တဝုန်းဝုန်း ဗုံးကြဲနေပြန်၏။

ရန်ကုန်ရောက် ဦးသန့်ဘဝမှာ ထမင်းလုံးတစ္ဆေခြောက်သလို ဖြစ်နေလေသည်။ ဦးသန့်သည် ညီဖြစ်သူ ဦးခန့်တို့ မိသားစုနှင့်အတူ လာနေသည်။ သို့သော် ဦးသန့်မှာ တစ်နေ့မှ စိတ်မအေးရ၊ ဗုံးဒဏ်ကို ရှောင်တိမ်း ပြေးလွှားရင်း ညီဖြစ်သူ ဦးခန့် မိသားစုအတွက်လည်းကောင်း၊ မိမိအတွက် လည်းကောင်း ပူပန်သောက ရောက်နေရရှာလေသည်။ ဦးသန့် ဂျပန်ခေတ် ရန်ကုန်မှာနေရသောဘဝကို လုံးဝမကျေနပ်ပေ။ ဂျပန်အုပ်ချုပ်ရေးကိုလည်း သဘောမကျ၊ အားလုံးမှာလည်း စနစ်တကျမရှိ၊ ဖရိုဖရဲ ဖြစ်နေ၏။ ထို့ကြောင့် သူက ဤသို့ ထုတ်ဖော်ပြောဆိုခဲ့သည်။

“အဲဒီအချိန်တုန်းကဆိုရင် ကျွန်တော် နည်းနည်းလေးမှ မပျော်ခဲ့ပါဘူး၊ ဂျပန်တွေဟာ ဗြိတိသျှတွေထက် ပိုပြီး ဆိုးရွားတယ်၊ ဂျပန်အကြံပေးအရာရှိတွေကလည်း ဒုနဲ့ဒေး၊ သူတို့ အကြံပေးတယ်သာဆိုတယ်၊ အမှန်တော့ အုပ်ချုပ်ရေးမှာ ဝင်ရောက်ချယ်လှယ်ချုပ်ကိုင်နေတာပါ၊ ရန်ကုန်မှာ နေခဲ့ရတဲ့ ဘဝဟာ သိပ်ပူလောင်လှတာပဲ၊ ဗုံးကြဲခံနေရရုံတင် မဟုတ်သေးဘူး၊ ကျွန်တော်ဟာ ဂျပန်ရဲ့ သံသယစက်ကွင်းထဲ ရောက်နေရတယ်၊ သူတို့က ကျွန်တော့်ကို ဗြိတိသျှလိုလားသူတစ်ဦးလို့ မြင်နေကြတယ်လေ”

သို့သော် ဦးသန့်သည် ကျရောက်သော တာဝန်ကိုကား ကျေပြန်အောင် ထမ်းဆောင်ခဲ့ပေသည်။

၁၉၄၂-ခု ဂျူလိုင်လကုန်တွင် “မြန်မာ့ပညာရေး စီမံကိန်းသစ်” စာတမ်းကို အပြီးသတ် ရေးဆွဲပေးခဲ့ပေသည်။ ဩဂုတ်လ ၁-ရက်နေ့တွင် မြန်မာ့အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့ကို ဂျပန်က တရားဝင်ဖွဲ့စည်းပေးခဲ့သည်။ တချိန်တည်း

မှာပင် လွတ်လပ်ရေးပြင်ဆင်မှု ကော်မတီကို ဖွဲ့စည်း၍ အခြေခံဥပဒေကို ရေးဆွဲစေ၏။ ဦးသန့်သည် မိမိရေးဆွဲသော ပညာရေးစီမံကိန်းကို သက်ဆိုင်ရာ သို့ တင်ပြသော်လည်း ထိုစီမံကိန်းမှာ စက္ကူပေါ်တွင်သာ ရှိနေပြီး ဘေးဖယ် ထားခြင်း ခံရလေသည်။ ဦးသန့်သည် ထိုနှစ်ဂျပူလိုင်လကုန်တွင်ပင် ပန်းတနော် သို့ ပြန်လာခဲ့လေသည်။ ထိုအချိန်က ခရီးသွားလျှင် ဂျပန်များကို ခွင့်ပန်၍ သွားလာရသည်။

ဂျပန်များသည် မြန်မာအသံလွင့်ဌာနကို သိမ်းယူထား၏။ မြန်မာနိုင်ငံရှိ ရေဒီယိုအားလုံးကိုလည်း နိုင်ငံခြား အသံလွင့်ဌာနများမှ မဖမ်းယူနိုင်စေရန် လှိုင်းတိုမိတာများကို ဖြတ်တောက်ထားသည်။ ဤသို့ လှိုင်းတိုဖြတ်မထားဘဲ နိုင်ငံခြားအသံများကို ဖမ်းယူနားထောင်ပါလျှင် သေဒဏ် အပြစ်ပေးလေသည်။ ယခုအခါ ဦးသန့်သည် ပန်းတနော်မြို့သို့ပြန်၍ လွတ်လပ် စွာ နေထိုင်လျက် ရှိလေသည်။ ဦးသန့်နှင့် သူ၏ သူငယ်ချင်း ၄-ယောက် တို့ထံတွင် လှိုင်းတို ရေဒီယိုတစ်လုံး ရှိနေသည်။ ညဉ့်တိုင်း ညဉ့်တိုင်းပင် ဦးသန့်နှင့် မိတ်ဆွေ တစ်စုသည် သူငယ်ချင်းဖြစ်သူ ဦးခင်မောင်၏ အိမ်တွင် စုဝေးကြသည်။ ညဉ့် ၉-နာရီအချိန်မှစ၍ သူတို့သည် လှိုင်းတိုရေဒီယိုဖြင့် နိုင်ငံခြားတိုင်းပြည်များမှ အသံလွင့်ချက်များကို ဖမ်းယူနားထောင်ကြ၏။

သူတို့တစ်စု အပေါ်ထပ်တွင် တိတ်တိတ်ခိုး၍ ရေဒီယိုနားထောင်နေစဉ် အောက်ထပ်ရှိ ဦးခင်မောင်၏ အိမ်သားများမှာ ဓာတ်စက်ကို ဆူညံစွာ ဖွင့်၍ နေကြလေသည်။ သူတို့ ဤသို့ ပြုလုပ်ခြင်းအတွက် အသက်အန္တရာယ် အလွန်နီးကပ်သည်ကို နားလည်ကြသည်။ ဤဖြစ်မှုအတွက် အကယ်၍ ဂျပန်ဖမ်းမိသွားလျှင် ဦးသန့်၏ မိတ်ဆွေဖြစ်သော အစိုးရအဖွဲ့ဝင် ဦးနုပင် ဝင်၍ကယ်နိုင်မည် မဟုတ်သည်ကိုပါ သဘောပေါက်ကြပါသည်။ ဂျပန်များ သည် မြန်မာအရာရှိများကို ဂရုမစိုက်ဘဲ ဖမ်းချင်သည့်လူကိုဖမ်း၊ ပစ်သတ် ချင်သူကို အရမ်းပစ်သတ် လုပ်နေသည့်ခေတ်၌ ဦးသန့်တို့ လုပ်နေကြသည့် ပြစ်မှုမှာ အလွန်ပင် အသက်အန္တရာယ်နှင့် နီးကပ်လွန်းပေသည်။

ဤအတွင်း ဦးသန့်သည် ဂျပန်မိတ်ဆွေ အရာရှိအချို့နှင့် ခင်မင်စွာ ပေါင်းသင်းနိုင်ခဲ့ပေသည်။ ဦးသန့်ကဲ့သို့သော စာပေသမားကို စာပေဝါသနာ

ပါသော ဂျပန်အရာရှိများက သဘောကျကြသည်။ ဦးသန့်က မိမိကို ဂျပန်များက ဗြိတိသျှလိုလားသူဟု ထင်နေကြောင်း နားလည်သည်။ ထို့ကြောင့် စာအုပ်စင်မှ ဗြိတိန်ကြိုက်စာပေ၊ လက်ဝဲစာပေအားလုံးကို ဖယ်ရှားထားလိုက်သည်။ ဂျပန်စစ်ပုလိပ်အိုကာနှင့် ဂျပန်စစ်ဗိုလ်ကလေး အိုမာရာတို့သည် ဦးသန့်အိမ်သို့ ဝင်ထွက်သွားလာပြီးလျှင် ဦးသန့်ထံမှ စာအုပ်များကို ငှားရမ်းဖတ်ရှုလေသည်။

ဦးသန့်ကလည်း သူတို့ကို ခင်မင်စွာ ပေါင်းသင်းဆက်ဆံသည်။ သူတို့နှင့် စာစကား ပေစကား ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းသည်။ ဤသို့ ပြုလုပ်သည်ကို စာသမား ဂျပန်အရာရှိနှစ်ဦးမှာ လွန်စွာ သဘောကျ နှစ်သက်လေသည်။ ထိုအတွင်း ဂျပန်များသည် ကလေးသူငယ်များကို ကျောင်းများတွင် ဂျပန်စကား အတင်းအကြပ်သင်ကြားစေရန် အမိန့်ထုတ်သည်။ ဦးသန့်သည် ဂျပန်တို့၏ အဓမ္မအမိန့်ကို မလွန်ဆန်ပေ။ ဦးသန့်၏ သမီးငယ် အေးအေးကိုယ်တိုင်ပင် ဂျပန်စာများ သင်ကြားရလေသည်။

၁၉၄၃-ခုနှစ်မှစ၍ နောင်အခါ ဖ-ဆ-ပ-လ ဟု တွင်မည့် အမျိုးသားတော်လှန်ရေးလှုပ်ရှားမှု အုပ်စုများ ထွက်ပေါ်လာလေသည်။ ဤအဖွဲ့တွင် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၊ ဗိုလ်နေဝင်း၊ သခင်သန်းထွန်း၊ သခင်စိုးနှင့် သခင်မြ၊ ဗိုလ်လက်ျာစသော ထိပ်တန်းခေါင်းဆောင်များ ပါဝင်သည်။

အမျိုးသားတော်လှန်ရေးလှုပ်ရှားမှုတွင် ပါဝင်သော ရဲဘော်များက တော်လှန်ရေးအတွက် ဆန်စုဆောင်း သိုဝှက်ထားရန် ဦးသန့်ကို တာဝန်ပေးသည်။ ဦးသန့်သည် ရသမျှ ဆန်ကို စုဆောင်းပြီး တော်လှန်ရေးအတွက် ကျရာ တာဝန်ကို ယူခဲ့သည်။

ယခုအခါ ဂျပန်တို့၏ ရက်စက်ယုတ်မာမှုများမှာ ကမ်းကုန်လေပြီ။ လူတွေကို အစုလိုက်အပြုံလိုက်သတ်သည်။

ထိုအချိန်တွင် ဦးသန့်၏ညီ ဦးခန့်တို့ မိသားစုမှာ ပန်းတနော်သို့ လာရောက်၍ စစ်ဒဏ်မှကင်းဝေးအောင် ခိုလှုံနေကြသည်။ ဦးခန့်၏ သူငယ်

ချင်း သုံးယောက်အပါအဝင် လူပေါင်း ၄၉-ဦးကို မြောင်းမြတွင် တစုတဝေး သတ်ပစ်ခဲ့လေ၏။ ဦးသန့် ကိုယ်တိုင်ပင် တနေ့တခြား သေဘေးနှင့် နီးလာ ခဲ့လေသည်။ ဦးသန့်နှင့် မိတ်ဆွေတစ်စုသည် မိမိတို့၏ လှိုင်းတို ရေဒီယို ကလေးကို ဖျက်ဆီးလိုက်ကြရတော့သည်။ သူတို့သည် ထိုအချိန်မှစ၍ ကမ္ဘာ နှင့် အဆက်အသွယ်ပြတ်ခဲ့ရပြီတည်း။

၁၀။ ပန်းတနော်မှ ရန်ကုန်သို့

စစ်ကြီးပြီးသွားလေပြီ။

မြန်မာနိုင်ငံတစ်နိုင်ငံလုံးတွင် လွတ်လပ်ရေးပေးရင်ပေး၊ မပေးရင် ချမည်ဟု ကြွေးကြော်နေကြပြီ။ ၁၉၄၇-ခု၊ ဂျူလိုင်လ ၉-ရက်နေ့တွင် ဦးသန့်နှင့် မိသားစုသည် ရန်ကုန်သို့ ပြောင်းရွှေ့လာကြသည်။ ဗိုလ်ချုပ် အောင်ဆန်းနှင့် အာဇာနည်ကြီးများ လုပ်ကြံမခံရမီ ရက်ပိုင်းတွင် ဦးသန့် သည် ရန်ကုန်သို့ ရောက်လာခြင်းဖြစ်သည်။ ဦးသန့်ကို ပန်းတနော်မှ ဆရာ တော် ဘုန်းကြီးများက ပန်းတနော်တွင် မနေသင့်၊ ရန်ကုန်သို့ဆင်း၍ နိုင်ငံ ၏ အကျိုးကို ကျရာထောင့်မှ ထမ်းသင့်သည်ဟု သြဝါဒပေးကြလေသည်။ ဆရာတော်ကြီးများက ဦးသန့်၏ ဇာတာကို ကြည့်၍လည်း ဦးသန့် ရန်ကုန် ဆင်းလျှင် မုချတိုးတက်ကြီးပွားရန် လမ်းရှိသည်ဟု တွက်ချက်ကြ၍ ထိုသို့ တိုက်တွန်းခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

ကိုးကွယ်ရင်းဖြစ်သော စိန်ကျောင်းဆရာတော်က ဦးသန့်၏ ဇာတာ ကို ဗေဒင်တွက်ကြည့်သည်။ ဆရာတော်၏ ဟောစာတမ်းတွင် ဦးသန့် ရန်ကုန်ပြောင်း၍ အလုပ်လုပ်လျှင် မုချတိုးတက်မည်ဟု ပါရှိခဲ့၏။ သို့သော် အနှောက်အယှက် အတားအဆီးများကို ဖယ်ရှားရန် ယတြာချေရမည်ဟုလည်း ဆရာတော်၏ ဟောစာတမ်း၌ ပါသည်။ ပြုလုပ်ရမည့်ယတြာမှာ ဤသို့ ဖြစ်သည်။ ဦးသန့်သည် ညဉ့်အိပ်နေစဉ် မိမိကိုယ်နှင့်ကပ်၍ ဆန်အိတ် သုံး အိတ် ချထားရမည်။ ဆန်အိတ်တစ်လုံးကို ဦးခေါင်းတွင်လည်းကောင်း၊ တစ်လုံးကို ခါးတွင်လည်းကောင်း၊ တစ်လုံးကို ခြေထောက်တွင် လည်းကောင်း ချထားရမည်။ နံနက်မိုးလင်းသောအခါ ဦးခေါင်းမှ ဆန်အိတ်ကို ဆွမ်းချက်၍ ဘုရားမှာ ကပ်ရမည်။ ခါးမှဆန်အိတ်ကိုမူ သူတောင်းစားများကို စွန့်ကြဲရ

မည်။ ခြေထောက်မှ ဆန်အိတ်ကိုကား ၎င်းများကို ကျွေးလိုက်ရမည် ဖြစ်သည်။

ထိုယတြာအတိုင်းပင် ဦးသန့်၏ဇနီးနှင့် မိခင်ကြီးတို့က ဦးသန့်အိပ်ပျော်နေစဉ် ပြုလုပ်ခဲ့ကြလေသည်။ ဦးသန့် ပန်းတနော်မြို့မှ အမျိုးသားအထက်တန်းကျောင်းအုပ်ရာထူးကို စွန့်၍ ရန်ကုန်ပြောင်းမည်ဆိုသောအခါတွင် အားလုံးကပင် ဝိုင်း၍ တားဆီးကြပေသည်။ ကျောင်းသားတွေ၊ ကျောင်းသားမိဘတွေ၊ ကျောင်းဆရာတွေအားလုံးကပင် စိတ်မကောင်း ဖြစ်ကြသည်။ ကျောင်းသားများအပေါ် အလွန်တရာမှလည်း စေတနာကောင်းထားပေသော၊ အလွန်တရာမှလည်း သီလ၊ သမာဓိ၊ ပညာဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံလှပသော ဆရာကြီးတစ်ယောက်ကို တစ်မြို့လုံးက လက်မလွှတ်နိုင်ဖြစ်၍ ဝိုင်းတောင်းပန်ကြ၏။

သို့သော်လည်း မဂ္ဂဇင်းထုတ်ဝေရေးကို အစွဲအလန်းကြီးခဲ့သော ဦးသန့်သည် ရန်ကုန်သို့ မဖြစ်မနေ ဇွတ်ထွက်လာခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပေသည်။ ဦးသန့်သည် ပန်းတနော် အမျိုးသားအထက်တန်းကျောင်းတွင် ကျင်းပသော နှုတ်ဆက်ပွဲ၌ မိမိချစ်သော တပည့်များကို ဤသို့မှာကြားခဲ့သည်။

တပည့်တို့ ... လူတော်လူကောင်းဖြစ်အောင် ကြိုးစားကြပါ၊ လူတော်မဖြစ်လျှင်တောင်မှ လူကောင်းတော့ ဖြစ်အောင် ကြိုးစားကြပါ၊ ဒီနေ့ ဒို့နိုင်ငံမှာ လူတော်လည်း သိပ်ရှားတယ်၊ ပြီးတော့ လူဆိုးတွေလည်း အများကြီးပဲ ...

ဦးသန့်သည် နောင်အနာဂတ်အတွက် ခေါင်းဆောင်ကောင်းများ ဖြစ်လာမည့် တပည့်များကို ထိုသို့ မှာကြားခဲ့လေသည်။ ဒေါ်နန်းသောင်မှာ ဦးသန့် ရန်ကုန်သွားမည်ကို မူလက လုံးဝသဘောမတူ၊ ပန်းတနော်မှာပင် အေးအေးဆေးဆေး နေစေချင်သည်။ ဦးသန့်၏ဇနီး ဒေါ်သိန်းတင်ကသာ ဦးသန့် ရန်ကုန်သွားမည်ကို သဘောကျသည်။ ဒေါ်သိန်းတင်ကို ဗေဒင်ဆရာတစ်ဦးက ဟောခဲ့ဖူးရာတွင် ဒေါ်သိန်းတင်နှင့် လက်ထပ်မည့်သူမှာ ကမ္ဘာကျော် ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးဖြစ်ရမည်ဟု ပါရှိခဲ့သည်။

ထိုဟောစာတမ်းအရပင် ဒေါ်သိန်းတင်သည် ဦးသန့် ရန်ကုန်သွားမှ သာ ဗေဒင်ဟောသလို ကမ္ဘာကျော်မည့် အခွင့်အရေး ရလိမ့်မည်ဟု မှတ်ယူခဲ့သည်။ မည်သို့ ဖြစ်စေ ဒေါ်နန်းသောင်မှာ သဘောမတူခဲ့သော်လည်း သား၏ ဆန္ဒကို မဆန့်ကျင်လို၍ ဦးသန့်ကို ရန်ကုန်သွားခွင့် ပြုလိုက်ရသည်။ ထိုသို့ ရှိစဉ် ဦးသန့်၏ ယောက္ခမ ဒေါ်ကျေးက ဒေါ်နန်းသောင်ကို မိမိတစ်ချိန်က မက်ခဲ့ဖူးသော ထူးဆန်းသည့် အိပ်မက်ကို လာရောက်ပြောပြခဲ့ပြန်လေသည်။ အိပ်မက်မှာ ယခုလောလောဆယ် မက်သော အိပ်မက်မဟုတ်ပေ။ ဒေါ်သိန်းတင် ဆယ်ကျော်သက်အရွယ်က မက်သော အိပ်မက်ပင် ဖြစ်သည်။ အိပ်မက် သဘောမှာ အလွန်လည်း ထူးဆန်းသည်။ အဓိပ္ပာယ်လည်း အလွန်ပြည့်ဝ လှပေသည်။ အတိတ်နိမိတ်နှင့်လည်း ပြည့်စုံလှသည်ဟု ဒေါ်ကျေးက ဦးသန့်၏ မိခင်ကို ပြောပြသည်။

အိပ်မက်တွင် ဒေါ်ကျေးသည် အရှေ့မိုးကောင်းကင်၌ ထွန်းတောက် နေသော နေရောင်ခြည်ကို မြင်ရသည်။ နေမင်း၏ ရောင်ခြည်ထဲတွင် ဒေါင်းရုပ်နှင့်အတူ မိမိ၏ သမီးဖြစ်သူ မသိန်းတင်၏ မျက်နှာကိုပါ တွေ့ရသည်။ ဒေါ်ကျေးက ထူးဆန်းသော ဤမြင်ကွင်းကို ခင်ပွန်းဖြစ်သူ ဦးသင်း ကို ခေါ်ပြသည်။ သို့သော် ဦးသင်း ပြေးလာသောအခါတွင် စောစောက မြင်တွေ့ရသမျှတို့မှာ အားလုံး ရုတ်တရက် ကွယ်ပျောက်သွားလေသည်။

ထိုသို့ ဦးသင်းက ထူးဆန်းသော မြင်ကွင်းကို မမြင်ရခြင်းမှာ သမီးဖြစ်သူ ကောင်းစားကြီးပွားသောအခါ ဦးသင်း မြင်ခွင့်ကြုံခွင့်မရတော့ဘဲ စောစောစီးစီးပင် အနိစ္စရောက်ရတော့မည့် အတိတ်နိမိတ်လည်း ဖြစ်သည်ဟု ဒေါ်ကျေးက ယုံကြည်နေသည်။ မြန်မာ့ရိုးရာ ဓလေ့ထုံးစံအရဆိုလျှင် ဒေါ်ကျေး၏ အိပ်မက်ကို အလွန်ကျယ်ပြန့်စွာ အဓိပ္ပာယ်ကောက်ယူနိုင်သည်။ နေသည် မြန်မာတို့ အထူးတလည် အမွန်အမြတ်ထားသောအရာ ဖြစ်သည်။ နေ၏ တောက်ပခြင်းကို အောင်မြင်စွာ ထွန်းကားသည့် သဘောယူနိုင်သည်။ ဒေါင်းရုပ်မှာလည်း မြန်မာတို့အယူအဆတွင် အောင်မြင်ခြင်း၊ ထွန်းကားခြင်း သဘော၊ ကျက်သရေပြည့်ဝခြင်းသဘောပင် ဖြစ်လေသည်။ ဤသို့ဆိုလျှင် ဒေါ်သိန်းတင်၏ ဘဝမှာ မိုးကောင်းကင်မှ နေမင်းကိုမှီ၍ ပေါ်ထွန်းလာသော

ဒေါင်းရုပ်ကို အမှီပြု၍ ထွန်းကားတိုးတက်မည်မလွဲဟု အဓိပ္ပာယ်ကောက် ရတော့မည်။

ဒေါင်းရုပ်နှင့်တူသော ခင်ပွန်းသည်၏ အောင်မြင်ခြင်းကို အမှီပြု၍ အောင်မြင်ထွန်းကား ကြီးပွားတော့မည့် အဓိပ္ပာယ်လည်း ဖြစ်ရမည် ဧကန် တည်း။ ဦးသန့်၏ ဘဝဖြစ်စဉ်မှာ ယင်းအိပ်မက်အရ ဖြစ်လာခဲ့သည်ဟု ဆိုရန် မလွယ်ကူသော်လည်း ဦးသန့်၏ အောင်မြင်ကြီးပွားမှုများ တစ်ဆင့်ပြီး တစ်ဆင့် အံ့ဩဖွယ်ရာ ဖြစ်လာပုံမှာကား ထင်ရှားပေသည်။

ဦးသန့် ရန်ကုန်လာခြင်း၏ အဓိကရည်ရွယ်ချက်မှာ အင်္ဂလိပ်ဘာသာ မဂ္ဂဇင်းတစ်စောင် ထုတ်ဝေရန်သာ ဖြစ်သည်။ တစ်သက်တာပတ်လုံး စာပေ လုပ်ငန်းတွင် မွေ့လျော်လိုသော ဦးသန့်သည် ရန်ကုန်သို့ အပြီးအပိုင် ပြောင်း လာပြီး စာပေလောကတွင် ဘဝကို နှစ်မြှုပ်ရန် စိတ်ပိုင်းဖြတ်ခဲ့သည်။ မြန်မာ နိုင်ငံသည် မကြာမီ လွတ်လပ်ရေးရတော့မည်ဖြစ်သည်။ လွတ်လပ်ပြီး မြန်မာ နိုင်ငံတွင် လွတ်လပ်စွာ ရေးသားခွင့် ရှိပေလိမ့်မည်။ လွတ်လပ်စွာ ရေးသား ခွင့်ကို အသုံးချ၍ စာပေလောကတွင် ပျော်ပျော်ကြီး လုပ်ကိုင်တော့မည်ဟု ဦးသန့် စိတ်ဆုံးဖြတ်၍ လာခဲ့ပေသည်။

ဦးသန့်သည် ရန်ကုန်မြို့ အမှတ်-၂၀၀၊ ပန်းဆိုးတန်းရှိ ညီဖြစ်သူ ဂန္ထလောက မဂ္ဂဇင်းအယ်ဒီတာဟောင်း ဦးခန့်၏အိမ်တွင် သူတစ်ယောက် တည်း ခေတ္တတည်းခိုနေလေသည်။ နောက်တွင် စမ်းချောင်း အောင်သပြေလမ်း၌ အိမ်တစ်လုံးငှား၍ ဇနီးသားသမီးများကိုပါ ခေါ်ယူပြီး နေသည်။ ဤအတွင်း မိမိစုဆောင်းထားသော ငွေရင်းဖြင့် မဂ္ဂဇင်းတစ်စောင် အမြန်ဆုံး ထုတ်လုပ် ရေးကို ကြိုးပမ်းနေခဲ့သည်။ အမှန်စင်စစ်တော့ မဂ္ဂဇင်းတစ်စောင် ထုတ်ဝေ ရေးမှာ လွယ်ကူသည်မဟုတ်။ မဂ္ဂဇင်းတိုက်နေရာ၊ ပုံနှိပ်စက်နှင့် အယ်ဒီတာ အဖွဲ့ စသည်တို့အတွက် ပထမဦးစွာ ရှာဖွေစီစဉ်ရသည်။ ဦးသန့်သည် လိုအပ်သည်တို့ကို မိတ်ဆွေစာရေးဆရာများနှင့် တိုင်ပင်စီစဉ်လျက် ရှိခဲ့ လေသည်။

ထိုအချိန်အတွင်း ဦးသန့်နှင့် ဖဆပလခေါင်းဆောင်ဖြစ်နေသော ဦးနုတို့ တွေ့ကြုံပြန်လေသည်။ ဦးသန့်က မဂ္ဂဇင်းထုတ်ဝေရန် စီစဉ်ထားသော မိမိ

အကြံအစည်ကို ဦးနုအား ထုတ်ဖော်တိုင်ပင်လေသည်။ ဦးနုက သဘောမကျပေ။ ဦးသန့်ကို အသစ်ဖွဲ့စည်းတော့မည် ဖြစ်သော အစိုးရအဖွဲ့တွင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်ရန်အတွက်သာ အလိုရှိသည်။ ဤတွင် ဦးသန့် အကြပ်တွေ့တော့၏။ ကလေးဘဝကပင်လျှင် မိမိကြီးလာလျှင် မဂ္ဂဇင်းတစ်စောင် ထုတ်မည်ဟု ကြံစည်ထားခဲ့သော ဦးသန့်သည် ယခုကဲ့သို့ အခွင့်သာသောအချိန်တွင် မဂ္ဂဇင်းတစ်စောင် မဖြစ်မနေထုတ်ဝေချင်သည်။

သို့သော် အခင်မင်ဆုံး သူငယ်ချင်းတစ်ယောက်ဖြစ်သော ဦးနုက ဦးသန့်ကို မဂ္ဂဇင်းမထုတ်ပါနှင့်တော့၊ အစိုးရအမှုထမ်း ဝင်လုပ်ပါဟု ဆိုလေသောအခါတွင် ဦးသန့်အဖို့ အခက်အခဲနှင့် ကြုံရလေသည်။ ထိုနှစ် ဂျပန်လိုလ ၁၉ ရက်နေ့ဟွင် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့် ဗိုလ်ချုပ်အစ်ကို ဦးဘဝင်း အပါအဝင် ခေါင်းဆောင်ကြီးများ လုပ်ကြံခံရသည်။ လုပ်ကြံသူများမှာ ဂဠုန်ဦးစောနှင့် ဂဠုန်အဖွဲ့ဝင် လူသတ်သမားတစ်စု ဖြစ်လေသည်။ ထိုနေ့ ၁၀-နာရီ မိနစ် ၄၀ တွင် အတွင်းဝန်ရုံး၌ ဗိုလ်ချုပ်နှင့် အပေါင်းပါ ခေါင်းဆောင်ကြီးများ လုပ်ကြံခံရပြီးနောက် ညနေပိုင်းတွင်ပင် အင်းယားကန်စောင်းရှိ ဦးစော၏ အိမ်တွင် လုပ်ကြံသူများကို အားလုံး တစ်ယောက်မကျန် ဖမ်းမိခဲ့လေသည်။

ထိုနေ့က ဦးစောတို့က သတ်ရန် ကြံစည်သူများထဲတွင် ဦးနုလည်း ပါသည်။ ဦးနုမှာ ထိုစဉ်က ပါလီမန်လွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌဖြစ်သည်။ ဦးနုကို သတ်ရန် တာဝန်ကျသူက ဦးနုကို သွားရှာသော်လည်း ဦးနုရောက်မလာသေး၍ သေဘေးမှလွတ်သွား၏။ ထိုနေ့ နေ့လည်မှာပင် ဘုရင်ခံ ဆာဟူးဘတ် ရန်စံသည် ဦးနုကိုခေါ်၍ အစိုးရအဖွဲ့သစ်ကို ခေါင်းဆောင်ဖွဲ့စည်းရန် တာဝန်ပေးတော့သည်။ ဦးနုသည် ဝန်ကြီးချုပ်အဖြစ် တာဝန်ယူ၍ အစိုးရအဖွဲ့သစ်ကို ခေါင်းဆောင်ရ၏။ ဦးနု အစိုးရအဖွဲ့ခေါင်းဆောင်ဖြစ်ပြီး တစ်ပတ်အကြာတွင် ဦးသန့်ကို ခေါ်တွေ့ပြီး ဖဆပလအဖွဲ့ချုပ် ပြန်ကြားရေးအရာရှိအဖြစ် ခန့်အပ်လေတော့သည်။

ဦးသန့်အနေဖြင့် တစ်ကြိမ်တစ်ခါမျှ နိုင်ငံရေးပါတီများနှင့် ဆက်သွယ်လုပ်ကိုင်ခြင်း မရှိခဲ့ပေ။ ဘယ်သောအခါမှလည်း နိုင်ငံရေးသမားများနှင့်

ဒွန်တွဲလုပ်ကိုင်ရန် ရည်ရွယ်ချက်မထားခဲ့။ ငယ်စဉ်ကလေးဘဝမှစ၍ အိပ်မက်
မက်ခဲ့ရသည်မှာ စာရေးဆရာလုပ်မည်။ ဆောင်းပါးဝတ္ထုတွေရေးမည်။ မဂ္ဂဇင်း
ဂျာနယ်ထုတ်မည်။ သတင်းစာဆရာလုပ်မည် စသည်တို့သာ ဖြစ်ပေသည်။
သို့သော် မြန်မာနိုင်ငံ၏ လွတ်လပ်ရေးရယူရန်မှာ ၅-လတာမျှ လိုသေး
သည်။ ဤအချိန်အတွင်း နိုင်ငံလွတ်လပ်ရေးရယူရန် ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်မှု
အတွက် တစ်ခုတည်းသော ဖဆပလအဖွဲ့ကြီးနှင့် ပြည်သူလူထု ဆက်သွယ်
နားလည်ရေးမှာ အလွန်လိုအပ်သည်ကို ဦးသန့် နားလည်သည်။

ဖဆပလအဖွဲ့ကြီး၏ ဆောင်ရွက်မှုများကို ဖြန့်ဝေရန်လည်းကောင်း၊
အစိုးရသစ်၏ ဝါဒနှင့် လမ်းစဉ်များ ချမှတ်ဆောင်ရွက်ပေးမှုများကို
လည်းကောင်း၊ စနစ်တကျရေးသားရန် တာဝန်မှာ အလွန်ကြီးမားသည်။
ယင်း ဝါဒလမ်းစဉ်စာတမ်းများ ရေးသားရန် အင်္ဂလိပ် မြန်မာနှစ်ဘာသာ
ကျွမ်းကျင်သူများမှာ အလွန်နည်းပါးနေသောအခါလည်း ဖြစ်သည်။ လက်
တစ်ကမ်းမျှသာ လိုတော့သော မြန်မာ့လွတ်လပ်ရေး အောင်ပန်းအတွက်
လောလောဆယ ကျရောက်နေသော တာဝန်တစ်ရပ်ကို မိမိငြင်းရန်
မသင့်ဟုလည်း ဦးသန့်က သဘောပေါက်မိသည်။

ထို့ကြောင့် ဦးသန့်သည် ဦးနုပေးအပ်သော တာဝန်ကို လက်ခံလိုက်
ရသည်။ မိမိ၏ မဂ္ဂဇင်းထုတ်ဝေရန် ပြုစုပျိုးထောင်ခဲ့သော ရည်ရွယ်ချက်
များမှာ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့်အတူ မြှုပ်နှံလိုက်ရပြီလည်း ဖြစ်တော့သည်။
ဤသို့ဖြင့် ဦးသန့်သည် ဦးနုနှင့်တွဲ၍ နိုင်ငံအတွက် ကျရာတာဝန်ကို
ထမ်းခဲ့ရသည်။ မိမိ ရောက်ရှိနေသောနေရာမှာ တက်လမ်းရှိ မရှိလည်း မသိ၊
ကိုယ်ကျိုးအတွက် မျှော်လင့်ချက် ရှိ မရှိကိုလည်း မစူးစမ်း၊ နိုင်ငံအတွက်
လိုအပ်နေသော နေရာတစ်နေရာတွင် ဝင်ရောက်၍ တာဝန်ထမ်းရလျှင်
တော်ပြီဟူသော စေတနာဖြင့်သာ ဝင်ရောက် တာဝန်ယူခဲ့ခြင်း ဖြစ်လေသည်။

ဦးသန့်တို့ မိသားစု ရန်ကုန်ရောက်လာစဉ်က ရန်ကုန်မှာ မြို့ပျက်
ကြီးပင် ဖြစ်နေသည်။ ဗုံးဒဏ်ခံထားသော အဆောက်အဦတွေမှာ ပြိုကျ
ပျက်စီးလျက် တောမှတက်လာသော စစ်ပြေးများ၏ ဝါးတဲ၊ သက်ငယ်တဲများ
ဖြင့်သာ ပြည့်နေချိန်ဖြစ်သည်။ ဦးသန့်မှာ ဖဆပလအဖွဲ့ချုပ် ပြန်ကြားရေး

အရာရှိအဖြစ်နှင့် ဆောင်ရွက်နေစဉ် အလွန်အလုပ်များခဲ့သည်။ မိမိ၏ သား သမီးတို့ ပညာရေးကိုမှ ဂရုတစိုက် ဆောင်ရွက်ပေးချိန်မရ။ တစ်ခုတော့ ဦးသန့်အလွန်ကျေနပ်သည်။ ဖဆပလအစိုးရအဖွဲ့ကြီး၏ အမျိုးသားစီမံကိန်း များအတွက် ကူညီရန် အင်္ဂလန်မှ ဆရာကြီး မစ္စတာဖာနီဗယ်ကို ပြန်ခေါ် ထားခြင်းဖြစ်သည်။ ဦးသန့်မှာ ချစ်သောဆရာကြီး ဖာနီဗယ်နှင့် ရင်းနှီးစွာ တွေ့ဆုံရခြင်းအတွက် အလွန်ဝမ်းသာမိသည်။ ကျေနပ်အားရ ဖြစ်မိသည်။

မြန်မာ့လွတ်လပ်ရေးကို ၁၉၄၈-ခု ဇန်နဝါရီလ ၄-ရက်နေ့တွင် ကျေညာခဲ့သည်။ လွတ်လပ်ရေးရပြီး ၅-လအကြာတွင် ဦးသန့်အား ပြန်ကြား ရေးဌာန ညွှန်ကြားရေးဝန်အဖြစ် ပြောင်းလဲခန့်ထားခြင်း ခံရသည်။ မကြာမီ ပင် ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဌာန ဒုတိယအတွင်းဝန်အဖြစ် ရာထူးတိုးမြှင့်ခန့်ထား ခြင်း ခံရလေသည်။ တစ်ချိန်တည်းမှာပင် အသံလွှင့်ဌာန ညွှန်ကြားရေးဝန်အဖြစ် ပူးတွဲထမ်းရွက်ရသည်။

ဦးသန့်သည် ပြန်ကြားရေးဌာနတွင် တာဝန်ထမ်းနေစဉ် အလွန်တိကျ ပြတ်သားစွာ ဆောင်ရွက်လေ့ရှိသည်။ ဦးသန့်၏ အထက်အရာရှိဖြစ်သော ဦးအောင်သန်းက ဤသို့ ဆိုခဲ့ဖူးသည်။

“တစ်နေ့တော့ ဦးနုက ကျွန်တော့်ကို ဦးသန့်ကို ပြန်ကြားရေးဌာန ဒုတိယအတွင်းဝန်ခန့်ဖို့ သဘောတူရဲ့လားလို့ မေးတယ်။ ကျွန်တော်က ကျေကျေနပ်နပ် သဘောတူကြောင်း ပြောခဲ့တာနဲ့ ဦးသန့်လည်း ချက်ချင်း အလုပ်ဝင်ရတော့တယ်။ သူလုပ်ကိုင် ဆောင်ရွက်မှုတွေကို ကြည့်ရတာနဲ့ ကျွန်တော်ဟာ သူ့ကို လုံးဝယုံကြည်အားကိုးသင့်တယ်ဆိုတာ နားလည်ခဲ့တယ်။ သူဟာ အလွန် စိတ်ကူးကောင်းပြီး ထိုးထွင်းသိတတ်တဲ့ ဉာဏ်လည်းရှိတယ်။ ဘယ်သူချောက်လို့မှလည်း သူဟာ မကြောက်တတ်ဘူး။ ဘယ်သူချော့လို့မှလည်း ပျော့မယ့် လူစား မဟုတ်ဘူးဆိုတာကို ကျွန်တော် နားလည်တယ်လေ။ သူ့ အထက်လူကြီးတွေရဲ့ အမှားကိုတောင် ဝေဖန်ပြောဆို ပြုပြင် ရဲတဲ့ သတ္တိလည်းရှိတယ်”

၁၉၄၉-ခုနှစ်တွင် ဦးအောင်သန်းအား အခြားဌာနတစ်ခုသို့ ပြောင်းရွှေ့ ခန့်ထားသောအခါ ဦးသန့်မှာ အတွင်းဝန် ဖြစ်လာလေသည်။ ပြန်ကြားရေး ဌာန အတွင်းဝန်အဖြစ်ဖြင့် ဦးသန့်ဆောင်ရွက်ရသော တာဝန်များတွင် “နယူးတိုင်းအော့ဖ်ဘားမား” ဂျာနယ်ထုတ်ဝေရန်လည်း ပါရှိသည်။

ဦးသန့်မှာ မိမိကိုယ်ပိုင် မဂ္ဂဇင်းထုတ်ဝေရေးကို လက်လျှော့ခဲ့ရသော် လည်း ယခု အစိုးရထုတ်ဝေသည့် ဂျာနယ်ကို စိတ်တိုင်းကျ တည်းဖြတ် ထုတ်ဝေနိုင်သည်။ ထိုဂျာနယ်အတွက် အယ်ဒီတာကို စိတ်တိုင်းကျ ရွေးချယ်၍ ခန့်ထားပြီး ဦးသန့်က စီစဉ်ညွှန်ကြားရပေသည်။ ပြန်ကြားရေးဌာနတွင် ဦးသန့် ဆောင်ရွက်မှုများမှာ နိုင်ငံနှင့် အစိုးရအတွက် များစွာအောင်မြင်လှ သောကြောင့် ၁၉၄၉-ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလ လွတ်လပ်ရေးနှစ်ပတ်လည် အောင်ပွဲ တွင် နိုင်ငံတော်အစိုးရက ဝဏ္ဏကျော်ထင်ဘွဲ့ကို ချီးမြှင့်ပေးအပ်ခဲ့လေသည်။

ဦးသန့်သည် မြန်မာ့အသံမှ အသံလွှင့်ရသော တာဝန်ကိုလည်း အခါမလပ် ယူခဲ့သည်။ သူ၏ အောင်မြင်ပြတ်သားသောအသံသည် မြန်မာ့ အသံမှ မကြာခဏ ထွက်ပေါ်လာခဲ့သည်။ ပြည်တွင်း သောင်းကျန်းမှုများဖြင့် မြန်မာတစ်နိုင်ငံလုံး ရုတ်ရုတ်သဲသဲရှိနေသော ၁၉၄၉-၅၀ အချိန်များဆီက ဆိုလျှင် ဦးသန့်သည် တရားဥပဒေစိုးမိုးရေး၊ ဒီမိုကရေစီဝါဒ၏ နက်နဲသော သဘောတရားများ ပေါ်လွင်ရေး၊ ပြည်တွင်းငြိမ်းချမ်းရေး ကိစ္စများအတွက် မြန်မာ့အသံမှ မှန်မှန်ပင် အသံလွှင့် ပြောကြားခြင်း ပြုခဲ့ရလေသည်။ ၁၉၅၁-ခုနှစ်တွင် ဦးသန့်သည် မြန်မာနိုင်ငံသမိုင်းကော်မရှင်နှင့် မြန်မာနိုင်ငံ ဘာသာ ပြန်စာပေအသင်းတို့တွင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်ရ၏။

၁၉၅၂-ခုနှစ်တွင် မြန်မာနိုင်ငံ ရုပ်ရှင်အကဲဖြတ်အဖွဲ့၌ ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် ဦးနုက ဦးသန့်ကို ခန့်လိုက်သည်။ ဦးသန့်သည် ရုပ်ရှင်အကဲဖြတ်အဖွဲ့တွင် ပါဝင်၍ ရုပ်ရှင်အကယ်ဒမီဆုပေးရေးအတွက် ရွေးချယ်သတ်မှတ် ပေးရလေ သည်။ ဦးသန့်သည် ဤသို့ဖြင့် အစိုးရအဖွဲ့ဝင် အရေးပါသော ဝန်ကြီး ဌာနတွင် တိုင်းပြည်ကပေးသော တာဝန်ကို ခုံခုံမင်မင်ပင် ထမ်းရွက်နေခဲ့ လေ၏။ ဦးသန့်အနေဖြင့် ရန်ကုန်ဆင်းလာစဉ်က ရည်ရွယ်ချက်ဖြစ်သော မဂ္ဂဇင်းထုတ်ဝေရေးအတွက် အကြံမအောင်ခဲ့သော်လည်း မကျေနပ်မဖြစ်။

ပြန်ကြားရေးဌာနတွင် တာဝန်ထမ်းရာ၌ သတင်းစာဆရာ၊ စာရေးဆရာများနှင့် အများဆုံးထိတွေ့ ဆက်ဆံရသဖြင့် ကျေနပ်သည်။ ကိုယ်တိုင်က သတင်းစာဆရာ စိတ်ဓာတ်ရှိသောကြောင့်လည်း သတင်းစာဆရာများကို လေးစားစွာ ဆက်ဆံသည်။

မိမိကိုယ်တိုင် ပါဝင်မဆောင်ရွက်ရသော်လည်း မြန်မာစာနယ်ဇင်းလောက၏ ချွတ်ယွင်းချက်၊ ဟာကွက်များကို တတ်စွမ်းသမျှ အကြံပေးခြင်းဖြင့် စာပေတာဝန်ကို ထမ်းလိုက်သေးသည်။ ထိုအချိန်က မြန်မာနိုင်ငံဝန်ထမ်းရာထူးကြီးများတွင် အိုင်စီအက်စ်-ဘီစီအက်စ်ဟု ခေါ်သော ပဋိညာဉ်ခံဝန်ထမ်းအရာရှိများကိုသာ ခန့်ထားလေ့ရှိသည်။ သို့သော် ယခုကား ဦးသန့်၏ စေတနာ၊ ဦးသန့်၏ တိကျပြတ်သား၍ အောင်မြင်စွာ ဆောင်ရွက်နိုင်မှုများသည် ရာထူးကို တစ်ဆင့်ပြီးတစ်ဆင့် တိုးမြှင့်ပေးခဲ့ပေသည်။

ကြီးသူကိုရိုသေ၊ ရွယ်တူကိုလေးစား၊ ငယ်သူကိုသနား ဟူသော သဘောတရားကို ဦးသန့် ဦးထိပ်ရွက်၍ ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ မိမိထက် ရာထူးကြီးသူကို ရိုသေစွာပင် ဆက်ဆံသည်။ ရာထူး၊ အသက်၊ အဆင့်ညီသူကို ခင်မင်လေးစားစွာပင် ဆက်ဆံသည်။ မိမိထက် ရာထူးငယ်သူတို့ကို ကား အစ်ကိုကြီးတစ်ယောက်က ညီငယ်နှင့် ဆက်ဆံသလို ကြင်နာယုယ ဆိုဆုံးမတတ်၏။

ပြန်ကြားရေးဌာနအတွင်းဝန် အဖြစ်နှင့် ဦးသန့်သည် နိုင်ငံရေးသမားများ၊ ဝန်ကြီးများနှင့် အမြဲဆက်ဆံခဲ့ရသည်။

ပါလီမန်အမတ်များ၊ နိုင်ငံရေးသမားများထဲတွင် လူဆိုးလည်း ရှိသည်။ လူကောင်းလည်းပါသည်။ ပညာတတ်၍ တွေးခေါ်မြော်မြင်မှု ပြည့်ဝသော တိုင်းပြည်ခေါင်းဆောင်များ ရှိသလိုပင် အခြောက်တိုက်ဘဝင်မြင့်၍ သွေးကြီးနေကြသော အဆန်ချောင် နိုင်ငံရေးသမားများလည်း ဒုနှင့်ဒေးပင် ဖြစ်သည်။ ဦးသန့်သည် နိုင်ငံရေးသမားဆိုသူများကို သည်းခံ၍ စိတ်ရှည်ရှည်ထားခြင်းဖြင့် အောင်နိုင်ခဲ့သည်လည်း ရှိပေသည်။ ၁၉၄၉-၅၀ ကရင်သောင်းကျန်းမှု မီးကြီးတောက်သောအခါတွင် ရန်ကုန်အစိုးရဟု ခေါ်နေရသည့် အဖြစ်ဆိုးနှင့် မြန်မာနိုင်ငံတဝှမ်းတွင် ကြုံရသည်။ ကွန်မြူနစ်ပါတီနှင့် ရဲဘော်ဖြူတို့က

မြန်မာပြည်အလယ်ပိုင်း အထက်ပိုင်းတို့ကို သိမ်းလိုက်သည်။ ကေအင်ဒီအိုနှင့် ကေအင်ယူအမည်ခံ ကရင်သောင်းကျန်းသူများက မြန်မာပြည်အောက်ပိုင်းကို သိမ်းလေသည်။

တိုင်းပြည်ချောက်ထဲသို့ကျရန် လက်နှစ်လုံးသာ လိုတော့သော အချိန်လည်းဖြစ်ပေသည်။ ဦးသန့် ဇာတိရပ်မြေဖြစ်သော ပန်းတနော်နယ်တွင်လည်း ကရင်သောင်းကျန်းသူများ ထကြွကြသည်။ ဦးသန့်သည် မိခင်ကြီး ဒေါ်နန်းသောင်ကို ရန်ကုန်သို့ ခေါ်ထားလိုက်၏။ ထိုနှစ် (၁၉၄၉) တွင်ပင် ပန်းတနော်မြို့ကို ကရင်သောင်းကျန်းသူများ သိမ်းလိုက်လေသည်။ ဦးသန့်တို့ မိသားစုပိုင်အိမ်များ၊ ဒေါ်သိန်းတင်တို့အိမ်များ အားလုံးပင် မီးထဲသို့ ပါသွားလေသည်။ ထိုသတင်းကိုကြားရသောအခါတွင် ဒေါ်သိန်းတင်မှာ အိမ်များကို နှမြောတသနေသလို ဦးသန့်ကလည်း မိမိ၏ အနှစ်နှစ်အလလက စုဆောင်းထားခဲ့ရသော စာအုပ်စာတမ်းများကို နှမြောတမ်းတမိသည်။

ငယ်စဉ်ကျောင်းသားဘဝကပင် ရေးသားပြုစုခဲ့ရသော ဆောင်းပါး၊ ကဗျာ၊ ဝတ္ထုများ၊ ဂန္ထလောက၊ ကြီးပွားရေး စသော မဂ္ဂဇင်းများတွင် ဦးသန့် ရေးခဲ့သော ဆောင်းပါး၊ ကဗျာ၊ အစုစုတို့မှာ ပြည်တွင်းသောင်းကျန်းမှုမီးနှင့် အတူ ပြာကျခဲ့ရလေတော့သည်။ ဦးသန့် နှစ်သက်မြတ်နိုးသော စာအုပ်များနှင့်အတူပင်လျှင် အိမ်ထောင်ပရိဘောဂ ပစ္စည်းများအားလုံး ဆုံးရှုံးခဲ့ရလေပြီလည်း ဖြစ်ပါတော့သည်။ ထိုစဉ်က ဦးနုသည် ဝန်ကြီးချုပ်အနေဖြင့် ကရင်သောင်းကျန်းသူများနှင့် စေ့စပ်ငြိမ်းချမ်းရန် အစွမ်းကုန် ဆောင်ရွက်ခဲ့သဖြင့် ဦးနုကိုပင် “ကရင်နု” ဟု ခေါ်ရမည်။ သခင်နု မဟုတ်တော့ပါဟု လူတွေက ပြောစမှတ် ပြုခဲ့သည်အထိ ဖြစ်သည်။ ဦးသန့်သည် ဦးနု၏ တာဝန်ပေးချက်ဖြင့် ကရင်သောင်းကျန်းသူများနှင့် အပစ်အခတ် ရပ်စဲရေး၊ ငြိမ်းချမ်းရေး ကိစ္စများ ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ဆောင်ရွက်ရသည့် လုပ်ငန်းမှာ သာမန်ကိစ္စမဟုတ်၊ ရန်သူ့နယ်မြေသို့သွားပြီး ရန်သူ့ခေါင်းဆောင်များနှင့် တွေ့ဆုံဆွေးနွေးရန်လည်း ဖြစ်သည်။ ဦးသန့်နှင့် သူ၏ဒရိုင်ဘာတို့က ကရင်ခေါင်းဆောင်များနှင့် သွားရောက်တွေ့ဆုံ ဆွေးနွေးမည်ဟု ဆိုသောအခါတွင် ဦးသန့်၏ ဇနီးဖြစ်သူ ဒေါ်သိန်းတင်မှာ ပူပင်သောက ရောက်ရရှာသည်။

ခင်ပွန်းသည်ကို ရန်သူတပ်များက ရန်ရှာမည်ကို အလွန်စိုးရိမ်မိသည်။ ကရင်ခေါင်းဆောင်များနှင့် သွားရောက် မတွေ့ဆုံရန် အတန်တန်ပင် ဒေါသိန်းတင်က တားဆီးခဲ့သည်။ သို့သော်လည်း ပြည်တွင်းငြိမ်းချမ်းရေး အတွက် အရေးကြီးနေသောအချိန်တွင် မိမိအသက်တစ်ချောင်းကို ငဲ့နေ၍ မဖြစ်ဟု ဦးသန့်နားလည်သည်။ ဦးသန့်သည် ဒေါသိန်းတင်၏ တားဆီးမှုကို လက်မခံခဲ့ပေ။ ဦးသန့်နှင့်အတူ လိုက်ရမည့် ကားဒရိုင်ဘာ၏ ဇနီးဖြစ်သူက ဆိုလျှင် ခင်ပွန်းသည် ကားဒရိုင်ဘာကို ရန်သူများနှင့် တွေ့ဆုံရာသို့ မလိုက်ရန်၊ လိုက်သွားမည်ဆိုပါက လင်မယားကွာလိုက်မည် စသဖြင့် ခြိမ်းခြောက်၍ တားဆီးခဲ့သည်ထိ ဖြစ်သည်။

ဦးသန့်နှင့် သူ၏ကားဒရိုင်ဘာတို့သည် ရန်သူ့နယ်မြေ ကရင်သောင်းကျန်းသူများ၏ ဌာနချုပ်ပြုလုပ်ထားသော ဇော်ဘွားကြီးကုန်းသို့ သွားခဲ့ကြသည်။ ထိုစဉ်က ကရင်သောင်းကျန်းသူ ခေါင်းဆောင်များ ဖြစ်ကြသော စောဟန်တာသာမွေးနှင့် စောဘဦးကြီး (ကျဆုံး) တို့သည် ဦးသန့်ကို လက်ခံ၍ တွေ့ဆုံဆွေးနွေးကြ၏။ စောဟန်တာသာမွေးမှာ တစ်ချိန်က မအူပင်မြို့၌ ပညာအုပ် လုပ်သွားသူဖြစ်၏။ သို့သော် ကရင်သောင်းကျန်းသူ ခေါင်းဆောင်ကြီးများသည် ငြိမ်းချမ်းရေးလက်ကမ်းချက်ကို ပယ်ချခဲ့ကြသည်။ ဦးသန့်၏ ငြိမ်းချမ်းရေးဆောင်ရွက်ချက်မှာ မအောင်မြင်ခဲ့သော်လည်း ဦးသန့်၏ တိုင်းပြည်အပေါ်ထားသည့် စေတနာကိုကား ပြည်သူလူထုက အသိအမှတ်ပြုခဲ့ပေသည်။

သောင်းကျန်းသူများ ထကြွဆူပူနေစဉ်အတွင်း ဦးနုသည် အသံလွှင့်ဌာနမှ မကြာခဏပင် တိုင်းပြည်သို့ အသံလွှင့်ခဲ့လေသည်။ ဦးနု၏ ငြိမ်းချမ်းရေး အသံလွှင့်ချက်အားလုံးကို ဦးသန့်က တာဝန်ယူ၍ ရေးသားပေးရ၏။ ၁၉၅၂-ခုနှစ်တွင် မြန်မာနိုင်ငံအစိုးရသည် ပြည်တော်သာ စီမံကိန်းကို စတင်အကောင်အထည် ဖော်လေသည်။ ယင်းမှာ ၈-နှစ် စီမံကိန်းဖြစ်သည်။ စီမံကိန်းကို ရေးဆွဲရာတွင် ဦးသန့်ကိုယ်တိုင်ကိုယ်ကျ ပါဝင်ရေးဆွဲခဲ့သည်။ ၁၉၅၃-ခုနှစ်တွင် ဦးသန့်အား ဝန်ကြီးချုပ်ရုံးတွင် စီမံကိန်းအတွင်းဝန်အဖြစ် ခန့်ထားခြင်း ခံရပြန်လေသည်။

ထိုရာထူးတွင် ပြည်တွင်းရေးနံ့ထုတ် လုပ်ငန်း၊ ဓာတ်သတ္တု တိုးချဲ့ လုပ်ကိုင်ရေး၊ လေယာဉ်ကွင်း တိုးချဲ့ရေး စီမံကိန်းများကို ဦးသန့်သည် ဦးစီး ကွပ်ကဲ၍ ဆောင်ရွက်ခဲ့ရသည်။

ထိုစဉ်က ဝန်ကြီးချုပ်ဖြစ်ခဲ့သော ဦးနုနှင့် ဦးသန့်တို့ သူငယ်ချင်း နှစ်ယောက် နံနက်တိုင်း လမ်းလျှောက်လေ့ ရှိကြသည်။ လမ်းလျှောက် လေ့ကျင့်ခန်းယူကြရင်းဖြင့် ဦးသန့်သည် မိမိဆောင်ရွက်နေသော စီမံကိန်း များနှင့် ပတ်သက်၍ အကျပ်အတည်း အခက်အခဲများကို ဦးနုနှင့် ဆွေးနွေး ဖြေရှင်းမှု ရယူခဲ့လေသည်။ ထိုအချိန်တွင် ဦးသန့်၏ ညီဖြစ်သူ ဦးခန့်မှာ ဖ-ဆ-ပ-လ အဖွဲ့ဝင် ခေါင်းဆောင်တစ်ဦး ဖြစ်နေပြီးလျှင် ပါလီမန်လွှတ် တော်အမတ်လည်း ဖြစ်နေပေပြီ။ ညီတစ်ယောက်ဖြစ်သော ဦးသောင်းမှာ ဘဏ္ဍာရေးဌာန လက်ထောက်အတွင်းဝန်အဖြစ် လည်းကောင်း၊ ညီအငယ်ဆုံး ဦးတင်မောင်မှာကား အစိုးရဌာနကြီးတစ်ခုတွင်လည်းကောင်း၊ ရာထူးကြီးများ လက်ခံဆောင်ရွက်နေပြီလည်း ဖြစ်ပေသည်။ ၁၉၅၁-ခုနှစ် အထွေထွေ ရွေးကောက်ပွဲကြီး ပြီးဆုံးသည့်အချိန်ကစ၍ ဖ-ဆ-ပ-လ အဖွဲ့ချုပ် အလုပ် အမှုဆောင်အဖွဲ့သည် အစိုးရဝန်ကြီးအဖွဲ့၏ လုပ်ငန်းရပ်များကို ဦးဆောင် ချမှတ်ပေးရမည့် တာဝန်ကို ယူခဲ့သည်။

ဖ-ဆ-ပ-လ အဖွဲ့ချုပ် အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့၏ စနေနေ့တိုင်း ကျင်းပပြုလုပ်သော အစည်းအဝေးသည် တနင်းလာနေ့တွင် ကျင်းပပြုလုပ် မည့် ကက်ဘီနက်ဝန်ကြီးအဖွဲ့၏ လုပ်ငန်းရပ်များကို ရေးဆွဲချမှတ်ပေးရသည်။ ဖ-ဆ-ပ-လ အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့မှ ချမှတ်ပေးသော ယင်းစီမံကိန်း လုပ်ငန်းရပ်များတွင် လူမှုရေးနှင့် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ ပါရှိသည်။ ဦးနုသည် ဦးသန့်ကို ရာထူးကြီး နှစ်ရပ်တွင် တိုးမြှင့်ခန့်ထားပေးလိုက်သည်။ ယင်းတို့မှာ ဝန်ကြီးချုပ်၏ အတွင်းဝန်ရာထူးနှင့် စီးပွားရေးနှင့် လူမှုရေးဘုတ်အဖွဲ့ အတွင်းဝန်ရာထူးများဖြစ်သည်။ ဦးနုသည် ပထမရာထူးကို ၁၉၅၄-ခုနှစ်တွင် ခန့်ထားခြင်းဖြစ်၍ ဒုတိယရာထူးကိုကား ၁၉၅၅-ခုနှစ်တွင် ခန့်ထားပေးခြင်း ဖြစ်ပေသည်။ ယခုအခါတွင် ဦးသန့်မှာ နိုင်ငံတာဝန်များ ပီသည်ထက်ပို၍ လာတော့သည်။ ပေးအပ်ထားသည့် တာဝန်နှင့် ဝတ္တရားများမှာ မိမိနှင့်

မသင့်တော်ပါ။ ရာထူးများမှာ အလွန်အရေးပါသော ရာထူးများ ဖြစ်နေပါသည် စသဖြင့်လည်း ဦးသန့်က မကြာခဏ ထုတ်ဖော်ပြောပြခဲ့ပေသည်။

ဝန်ကြီးချုပ် အတွင်းဝန်ရာထူးမှ ဦးသန့်၏ တာဝန်များထဲတွင် ဝန်ကြီးချုပ် မိန့်ခွန်းဟူသမျှကို ရေးသားပေးရသော တာဝန်ကြီးတစ်ရပ် ပါရှိသည်။ ယင်းတာဝန်မှာ အမှန်ပင် ကြီးလေးလှပေသည်။ ဝန်ကြီးချုပ်၏ မိန့်ခွန်းများတွင် ဘာသာရေး၊ ပညာရေး၊ လူမှုရေး၊ နိုင်ငံရေးနှင့် စီးပွားရေးရာများ စသဖြင့် အလွန်ကျယ်ဝန်းလှသည်။ တက္ကသိုလ်ကျောင်းတွင် မိန့်ကြားသော မိန့်ခွန်းမှာ ပညာပိုင်းဆိုင်ရာ ဗဟုသုတများကို သွန်ချ၍ ရေးသားရပြီး ဗုဒ္ဓဘာသာအသင်း အဖွဲ့အစည်းများတွင် ပြောကြားသော ဝန်ကြီးချုပ်၏ စကားရပ်များမှာ သာသနာရေးဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ ပါရှိနေရမည် ဖြစ်ပေသည်။

နိုင်ငံခြားရေးနှင့် ပတ်သက်သော မိန့်ခွန်းကို အသံလွှင့်သောအခါ တွင်လည်း ဦးသန့်သည် နိုင်ငံတကာရေးရာများကို မြန်မာ့ကြားနေဝါဒနှင့် လွတ်ကင်းခြင်း မရှိစေရန် သတိပြုရေးသားပေးရပြန်ပေသည်။ ဦးသန့်သည် လုပ်သက်တလျှောက်လုံး ဦးနုအပေါ်တွင် သစ္စာစောင့်စည်းခဲ့သည်သာ ဖြစ်သည်။ သို့သော် မိတ်ဆွေတစ်ဦးအနေနှင့်ကား ဝန်ကြီးချုပ်ဦးနုအပေါ်တွင် ဦးသန့်သည် ပြတ်ပြတ်သားသားပင် ပြောဆိုလေ့ရှိသည်။

ဦးနု ဘုန်းမီးနေလ တောက်ပနေသောအချိန်က ဦးနုကို ပြန်လှန် ဝေဖန်ပြောဆိုရဲသောသူ တစ်ဦးမျှမရှိပေ။ သို့သော် ဦးသန့်သည် ဦးနုပြောသမျှ လိုက်၍ ခေါင်းမညိတ်တတ်ပေ။ အကောင်းအဆိုးကို ရဲရဲဝံ့ဝံ့ ဝေဖန်လေ့ရှိသည်။

ဦးသန့်ကို ဝန်ကြီးချုပ်၏ အတွင်းဝန်အဖြစ် ခန့်ထားပြီးစကပင် ဦးသန့်နှင့် ဦးနု သဘောကွဲလွဲမှု ဖြစ်လာရသည်။ ဦးနုက မြန်မာနိုင်ငံရှိ ကျေးရွာပေါင်း ၂၅၀၀၀ အတွက် ဝမ်းဆွဲဆရာမသင်တန်းတစ်ရပ်ကို ၆-လနှင့်အပြီး ဖွင့်လှစ် သင်ကြားမည်ဟု စီစဉ်သည်။ ယင်းသင်တန်းဆင်း ဝမ်းဆွဲဆရာမ ၂၅၀၀၀ ကို ရွာများသို့ တစ်ရွာတစ်ယောက်ကျ လွှတ်မည်။ ရွာများရှိ မူလ လက်သည်များကို လက်သည်လုပ်ခွင့်မပြုဘဲ တားဆီးမည်ဟူသော

စီမံကိန်းကြီး ဆွဲခဲ့လေသည်။ ဦးသန့်က ယင်းစီမံကိန်းနှင့် ပတ်သက်၍ လောလောဆယ် မဖြစ်နိုင်သေးကြောင်း၊ မြို့နေ မိန်းမပျိုတစ်ဦးအနေဖြင့် တောခေါင်ခေါင်ဒေသသို့ တစ်ဦးတည်းသွားရောက် တာဝန်ထမ်းဆောင်ရန် လူမှုရေးရှုထောင့်မှ ကြည့်လျှင်ပင် မသင့်တော်ကြောင်း စသဖြင့် ကန့်ကွက် တားဆီးခဲ့သည်။ ဦးနုသည် ဦးသန့်၏ ကန့်ကွက်တားဆီးမှုကို များစွာပင် စိတ်ဆိုးလေသည်။ ထိုစဉ်က ဦးသန့်နှင့် ဦးနုတို့ အနားတွင် ဒုဝန်ကြီးချုပ် များ ဖြစ်ကြသော ဦးကျော်ငြိမ်းနှင့် ဦးဗဆွေတို့လည်း ရှိနေကြ၏။ သူတို့ နှစ်ဦးကား ဆိတ်ဆိတ်နေကြသည်။ ဘာမှဝင်မပြော။

ဦးသန့်သည် ဦးနုမည်မျှ စိတ်ဆိုးနိုင်မလဲဟု သည်းခံစိတ်ရှည်စွာဖြင့် ငြိမ်နေလိုက်လေသည်။ ထို့နောက် ဦးသန့်သည် မိမိရာထူးမှ နှုတ်ထွက်သည့် စာကို ဦးနုထံသို့ တင်သွင်းလိုက်လေသည်။ ဤကိစ္စတွင် ဦးနုလျှော့ရသည်။ ဦးသန့်လည်း ရာထူးမှ ထွက်ခွင့်မရပေ။ ကျေးဇူးများရှိ ဝမ်းဆွဲလက်သည် များလည်း အလုပ်လက်မဲ့ မဖြစ်ရတော့ချေ။ ဦးသန့်အနေဖြင့် သည်တစ်ကြိမ် ၌ ဦးနုအပေါ် အနိုင်ရခဲ့သော်လည်း အခါအားလျော်စွာပင် လျှော့ပေးရသည် လည်း ရှိပေသည်။ ဦးနုက ဆဋ္ဌသံဂါယနာတင်ရန် ဆောင်ရွက်မှုနှင့် လိုဏ်ဂူတော်ကြီး ဆောက်လုပ်မည့်စီမံကိန်းကို အကောင်အထည်ဖော်ရန် စီမံသောအခါ ဦးသန့်က ကန့်ကွက်၏။

ကျပ်ငွေ သိန်းပေါင်းများစွာ ကုန်ကျမည့် လိုဏ်ဂူတည်ဆောက်ရေးကို ဦးသန့် သဘောမကျနိုင်ပေ။ နိုင်ငံခြားသုံးငွေများ ဒေါ်လာသန်းနှင့်ချီ၍ ကုန်ကျမည့်စီမံကိန်းမှာ ပြည်သူလူထုအဖို့ ထိရောက်သော အကျိုးရှိမှု မဖြစ်လာနိုင်ဟု မြင်သည်။ သို့သော် ဦးသန့်သည် ဦးနုကို မတားဆီးနိုင်ပေ။ ဦးနုသည် စိတ်တိုင်းကျပင် လိုဏ်ဂူကြီးကို ဆောက်လုပ်ခဲ့ပေသည်။

ဦးနုနှင့် နေးရှင်းသတင်းစာ အယ်ဒီတာချုပ် ဦးလောရ်တို့ ဖြစ်ပွား သော ကိစ္စတွင် ဦးနု၏ အမှားကို ဦးသန့်က ဝင်ထောက်ပြပေသည်။ ဦးနု သည် သတင်းစာဆရာများနှင့် မကြာခဏ မပြေမလည်ဖြစ်တတ်သည်။ ဦးနု၏ လက်သုံးစကားတစ်ခုမှာ "ကျုပ်ကသတင်းစာကို ဘယ်တော့မှ မဖတ်ဘူး" ဟူ၍ ဖြစ်၏။ ဤစကားမှာ သတင်းစာဆရာတွေကို ဇော်ကား

သလိုဖြစ်နေသည်။ ယင်းစကားရပ်များအတွက် သတင်းစာဆရာများဘက်မှ အလွန်နာကြည်းနေပေသည်။

နေးရှင်းသတင်းစာတွင် ပါရှိသော ဆောင်းပါးတစ်စောင်နှင့် ပတ်သက်ပြီး ဦးနုက အယ်ဒီတာ ဦးလောရုံကို ဖမ်းဆီးအကျဉ်းချရန် ခြိမ်းခြောက်ပြောဆိုသောအခါတွင် ဦးသန့်သည် ဦးလောရုံဘက်မှဝင်၍ သတင်းစာဆရာကောင်းတစ်ယောက်နှင့် သတင်းစာကောင်းတစ်စောင်၏ အရေးပါပုံကို ကာကွယ်ပြောဆိုခဲ့ရလေသည်။ ဦးသန့်သည် သတင်းစာများ၏ အရေးပါမှုကို အလွန်လေးစားသူ ဖြစ်လေသည်။ သတင်းစာတစ်စောင်၏ အယ်ဒီတာကို ဖမ်းဆီးလိုက်ခြင်းဖြင့် တိုင်းပြည်က မည်မျှဆုံးရှုံးတော့မည်ကို နားလည်သည်။ ဦးနုသည် ဤကိစ္စတွင် ဦးသန့်၏ အယူအဆကို လက်ခံခဲ့ရလေသည်။

ဦးသန့်၏ မွေးစားသား ကိုစောလွင်နှင့် ပတ်သက်၍ တစ်ခါတွင် စိတ်မကောင်းစရာ ကြုံရလေသည်။

ဦးသန့်သည် မိမိအိမ်တွင် အနေနည်းသည်။ ထိုစဉ်က ဦးသန့်၏ အိမ်မှာ ဦးဝိစာရကျောက်တိုင်အနီး ဦးဝိစာရလမ်းနှင့် အလုံလမ်းထောင့်ရှိ ပျဉ်ထောင်ပျဉ်ခင်းအိမ်ကြီးတွင်ဖြစ်၍ အစိုးရက ပေးထားခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

ဦးသန့်သည် နံနက်ပိုင်းတွင် အလုပ်စောစောသွားလေ့ရှိပြီး ညဉ့်ပိုင်းတွင် အချိန်နောက်ကျမှ ပြန်လေ့ရှိသည်။ တိုင်းပြည်တာဝန်များ ပိုလာသောအခါတွင် မိသားစုရေးရာများ၌ ဦးသန့် လစ်ဟင်းသလို ဖြစ်လာလေသည်။ သားသမီးများကို ယခင်ကကဲ့သို့ ကိုယ်တိုင်ကိုယ်ကျ သင်ကြားပြသ ပြုစုယူယနိုင်ခြင်း နည်းပါးလာခဲ့လေသည်။ ဤအတွင်း မွေးစားသား ကိုစောလွင်မှာ ကျောင်းနေစဉ် မိန်းကလေးတစ်ဦးနှင့် ချစ်ကြိုက်ပြီး ကျောင်းပြေးနေ တော့သည်။ ဦးသန့်သည် သားသမီးများကို အမြင့်ဆုံးပညာရရှိစေရန် သင်ကြား ပေးမည်ဟု ရည်ရွယ်ရင်းရှိခဲ့ရာ မွေးစားသားကြီး၏ မိုက်မှားမှုကို ခွင့်မလွှတ် နိုင်ဘဲ ရှိခဲ့ရတော့သည်။ ဦးသန့်သည် ဒေါသထွက်ခြင်း၊ ယူကြီးမရခြင်း တို့ဖြင့် ရောပြွမ်းကာ ကိုစောလွင်ကို လက်ဖြင့် လှမ်းရိုက်ရာ ကိုစောလွင်ကို မထိဘဲ ကားမှန်ရိုက်မိသည်အထိ ဖြစ်ခဲ့သည်။ ကိုစောလွင်လည်း အိမ်မှ ထွက်ပြေးတော့၏။ ဦးသန့်သည် သားမိုက်ကို အပြီးတိုင် စွန့်လွှတ်လိုက်ခဲ့မိသည်။

သို့သော် နောင်အခါတွင် ကိုစောလွင်တို့ လင်မယားကို ဦးသန့်မသိ
စေဘဲ ဒေါ်သိန်းတင်က ငွေစ ပေးကမ်း၍ စောင်မကြည့်ရှုထားခဲ့ရပေသည်။

ဤနေရာတွင် အချစ်ကြီး၍ အမျက်ကြီးသော ဦးသန့်အဖြစ်ကို
နားလည်ရသည်။ ဦးသန့်သည် မွေးစားသားကို တကယ့်သားရင်းပမာ
ချစ်ခင်ယုယသူ ဖြစ်ပေသည်။ သွေးရင်းသွေးကွဲ ခွဲခြားခြင်းမရှိဘဲနှင့် ချစ်
မြတ်နိုးခဲ့လေသည်။ ကိုစောလွင်၏အတွက်နှင့် သောကဖြစ်ခဲ့ရသော ဦးသန့်၏
လက်မှာ မော်တော်ကား မှန်စ၊ မှန်ကွဲများ စူးရှသောကြောင့် ရက်အတော်
ကြာသည်အထိပင် ဆေးကုခြင်း ပြုခဲ့ရသေးသည်။ ဦးသန့်သည် ကိုစောလွင်
ကို အမွေပြတ်ကြော်ငြာခဲ့သည်အထိ စိတ်ဆိုးခဲ့သော်လည်း စိတ်ပြေသောအခါ
တွင် ပြန်၍ စောင့်ရှောက်ခဲ့ပေသည်။

